

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ11/2022

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα, την 22α Φεβρουαρίου 2022, ημέρα Τρίτη και ώρα 09.30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 & Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Γεώργιος Καταπόδης
- 2. Αντιπρόεδρος:** Αδάμ Καραγλάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)
- 3. Μέλη:** Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Ερωφίλη Χριστοβασίλη (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αικατερίνη Αλτιπαρμάκη, Δ.Ε. Διοικητικών Γραμματέων.

Εισηγήτρια: Μαρία Παναγοηλιοπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. – Προϊσταμένη Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν, η εισηγήτρια, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες και αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

.....

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, επί αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, προκειμένου για την ανάθεση, χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, δημόσιας σύμβασης προμήθειας δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων, για την κάλυψη των αναγκών του ΕΚΑΒ και του Εθνικού Συστήματος Υγείας, για το ποσό του ενός εκατομμυρίου διακοσίων τριάντα χιλιάδων ευρώ (€ 1.230.000,00) χωρίς ΦΠΑ, κατ' εφαρμογή του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021 (Α' 44), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 146 του ν. 4876/2021 (Α' 251)

1. Με το με α.π. ΥΓ 96/15.02.2022 έγγραφο της Υπηρεσιακής Γραμματέως του Υπουργείου Οικονομικών (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 968/16.02.2022), μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου, ζητείται από το Υπουργείο Οικονομικών η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, ως ισχύει, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση, χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, δημόσιας σύμβασης προμήθειας δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών του ΕΚΑΒ και του Εθνικού Συστήματος Υγείας, για το ποσό του ενός εκατομμυρίου διακοσίων τριάντα χιλιάδων ευρώ (€ 1.230.000,00) χωρίς ΦΠΑ, λόγω της εμφάνισης, της διασποράς και της μετάδοσης της πανδημίας του κορωνοϊού και των μεταλλάξεων αυτής, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, ήτοι για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης που οφείλεται σε απρόβλεπτη κατάσταση, κατ' εφαρμογή του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021 (Α' 44), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 146 του ν. 4876/2021 (Α' 251).

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Όπως επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή, ήτοι το Υπουργείο Οικονομικών, η διαδικασία διαπραγμάτευσης για την προσφυγή στην οποία υποβάλλεται το υπό κρίση αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης, γίνεται κατ' εφαρμογή του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021 (Α' 44) όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 146 του ν. 4876/2021 (Α' 251/23.12.2021) το οποίο αναφέρει τα εξής:

«Στο άρθρο δωδέκατο του ν.4787/2021 (Α'44), α) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τα προς διάθεση χρηματικά ποσά και τον αριθμό των προς αγορά ασθενοφόρων, β) το πρώτο, δεύτερο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιούνται ως προς τον αριθμό των ασθενοφόρων, την προθεσμία διενέργειας της προμήθειας από το Υπουργείο Οικονομικών από τη διαβίβαση σε αυτό των αναγκαίων τεχνικών προδιαγραφών των ασθενοφόρων, ως προς τον αριθμό των εταιρειών που καλούνται, την προθεσμία υποβολής προσφορών, τον χρόνο παράδοσης των ασθενοφόρων και τα κριτήρια επιλογής του αναδόχου και βελτιώνονται νομοτεχνικά, γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 τροποποιείται ως προς την κατανομή των ασθενοφόρων ανά Υ.Π.Ε., δ) προστίθεται παρ. 4 για τη διάθεση μέρους του χρηματικού ποσού του λογαριασμού για την ενίσχυση δράσεων αντιμετώπισης των συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19 και το άρθρο δωδέκατο του ν. 4787/2021 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από σχετικό αίτημα του Υπουργού Υγείας, διατίθενται τα χρηματικά ποσά που συγκεντρώθηκαν έως και την ημέρα έναρξης ισχύος του παρόντος στον ειδικό λογαριασμό «Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19», καθώς και χρηματικά ποσά που έχουν συγκεντρωθεί μεταγενεστέρως, προς τον σκοπό της αγοράς δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) και του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Το ΕΚΑΒ συγκροτεί τριμελή Επιτροπή για την καταγραφή των αναγκαίων προδιαγραφών των ασθενοφόρων και κοινοποιεί τις προδιαγραφές αυτές στο Υπουργείο Οικονομικών ως φορέα υλοποίησης της αγοράς των ασθενοφόρων. Σκοπός της διάθεσης των χρηματικών ποσών της παρούσας είναι η αξιοποίηση των ασθενοφόρων σε κάθε περίπτωση έκτακτου κινδύνου δημόσιας υγείας, που επιβάλλει την αύξηση της δυνατότητας διακομιδών από το ΕΚΑΒ προς όλα τα νοσοκομεία της Χώρας.

2. Η προμήθεια των δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων διενεργείται από το Υπουργείο Οικονομικών, ως αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τους ορισμούς και τις προϋποθέσεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με τις τεχνικές προδιαγραφές που του διαβιβάζονται από το ΕΚΑΒ και εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την διαβίβαση σε αυτό των αναγκαίων τεχνικών προδιαγραφών των ασθενοφόρων. Για την έναρξη της διαδικασίας απευθύνεται πρόσκληση σε τρεις (3) τουλάχιστον προμηθεύτριες εταιρείες, οι οποίες έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία στην προμήθεια ασθενοφόρων, προκειμένου να υποβάλουν την προσφορά τους εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την πρόσκληση. Οι υποβληθείσες προσφορές διαβιβάζονται στην ανωτέρω τριμελή επιτροπή, η οποία διενεργεί τον έλεγχο της συμβατότητας των προσφορών αυτών και την αξιολόγησή τους, σύμφωνα με τις τεθείσες τεχνικές προδιαγραφές. Αποκλειστικό κριτήριο επιλογής του αναδόχου είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής.

3. Μετά την υλοποίηση της ανάθεσης και την προμήθεια των ασθενοφόρων, αυτά παραδίδονται από τον Υπουργό Οικονομικών στον Υπουργό Υγείας για την εξυπηρέτηση των αναγκών του ΕΚΑΒ. Οκτώ (8) ασθενοφόρα διατίθενται ισομερώς στις ΥΠΕ Πειραιώς και Αιγαίου, Μακεδονίας και Θράκης, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας και Κρήτης και εννέα (9) ασθενοφόρα διατίθενται ισομερώς στις ΥΠΕ Αττικής, Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος και Μακεδονίας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μέρος του χρηματικού ποσού του ειδικού λογαριασμού της παρ. 1 δύναται να διατίθεται για την ενίσχυση δράσεων αντιμετώπισης των συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19, όπως η προώθηση της αναγκαιότητας του εμβολιασμού και η παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε ευάλωτες ομάδες και δυσπρόσιτες περιοχές, καθώς και για την υλοποίηση συναφών δράσεων».

2.2 Στο σημείο αυτό, επισημαίνεται ότι η ως άνω νομοθετική ρύθμιση περιλήφθηκε σε τροπολογία που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών σε σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας, στη δε Αιτιολογική Έκθεση της (προτεινόμενης) ρύθμισης αναφέρονται τα κάτωθι:

«Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι τα χρηματικά ποσά που έχουν συγκεντρωθεί στον ειδικό λογαριασμό «Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19» μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4787/2021 (Α'44), διατίθενται για την προμήθεια δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του ΕΚΑΒ, με φορέα

υλοποίησης της σύμβασης προμήθειας το Υπουργείο Οικονομικών. Για την ανάθεση και υλοποίηση της σύμβασης προμήθειας και επειδή συντρέχουν λόγοι κατεπείγοντος, ως προς τη διάθεση του ποσού και την παράδοση του αντικειμένου της σύμβασης, θα τηρηθεί η διαδικασία της διαπραγμάτευσης της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α'147), κατόπιν υποβολής πρόσκλησης σε τρεις (3) τουλάχιστον προμηθεύτριες εταιρίες, με αποδεδειγμένη εμπειρία στην προμήθεια ασθενοφόρων και την υποβολή από πλευράς τους προσφοράς εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την πρόσκληση. Οι υποβληθείσες προσφορές θα διαβιβασθούν σε τριμελή επιτροπή που θα συγκροτηθεί από το ΕΚΑΒ, η οποία θα διενεργήσει τον έλεγχο της συμβατότητας των προσφορών αυτών και την αξιολόγησή τους, σύμφωνα με τις τεθείσες τεχνικές προδιαγραφές. Επίσης, προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μέρος του χρηματικού ποσού του ειδικού λογαριασμού δύναται να διατίθεται για την ενίσχυση δράσεων αντιμετώπισης των συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19, όπως η προώθηση της αναγκαιότητας του εμβολιασμού και η παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε ευάλωτες ομάδες και δυσπρόσιτες περιοχές, καθώς και για την υλοποίηση συναφών δράσεων. [...]

Η αξιολογούμενη ρύθμιση είναι απαραίτητη, προκειμένου να προβλεφθεί τρόπος διάθεσης των χρηματικών ποσών που έχουν συγκεντρωθεί στον ειδικό λογαριασμό «Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19». Κρίθηκε ότι τα χρηματικά αυτά ποσά που έχουν συγκεντρωθεί από δωρεές φυσικών και νομικών προσώπων για αντιμετώπιση έκτακτων δαπανών λόγω του κορωνοϊού COVID-19, σκόπιμο είναι να διατεθούν αφενός για την προμήθεια δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για κάλυψη των αναγκών του ΕΚΑΒ, αφετέρου για την ενίσχυση δράσεων αντιμετώπισης των συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19, όπως η προώθηση της αναγκαιότητας του εμβολιασμού και η παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε ευάλωτες και δυσπρόσιτες περιοχές, καθώς και την υλοποίηση συναφών δράσεων. Ως προς τη διαδικασία υλοποίησης της σύμβασης προμήθειας των ασθενοφόρων, λόγω των τρεχουσών συνθηκών της παγκόσμιας αγοράς, όπου παρατηρείται το φαινόμενο της έλλειψης πρώτων υλών για κατασκευή οχημάτων παντός είδους της αυξημένης ζήτησης για την κατασκευή ασθενοφόρων και της ύπαρξης συνεχών ανατιμήσεων στις τιμές των καυσίμων και προκειμένου να ολοκληρωθεί ομαλά και σε σύντομο χρονικό διάστημα η διαδικασία προμήθειας αυτών, επιβάλλεται η πρόβλεψη μίας πιο ταχείας και αποτελεσματικής διαδικασίας, εντός του νομοθετικού πλαισίου του ν. 4412/2016, περί δημοσίων συμβάσεων. Προβλέπεται η τροποποίηση της υπάρχουσας ρύθμισης του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021, διότι το ποσό του ειδικού λογαριασμού δικαιολογεί την αγορά δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων, αντί δέκα (10) που προβλέπεται στην ισχύουσα ρύθμιση κι επιπλέον, μέρος του χρηματικού αυτού ποσού μπορεί να διατεθεί και για ενίσχυση συναφών δράσεων αντιμετώπισης των συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19.

[...] Η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορά στην ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) και των μονάδων υγείας και την εύρυθμη λειτουργία τους, καθώς και το σύνολο της κοινωνίας.

[...] Η προτεινόμενη ρύθμιση θα επιφέρει θετικά αποτελέσματα ως προς την καλύτερη λειτουργία του συστήματος υγείας, για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19. Ταυτόχρονα, θα ωφεληθεί το σύνολο της κοινωνίας, καθώς δια της προμήθειας των ασθενοφόρων ενισχύεται το ΕΚΑΒ ενόψει και της εξελισσόμενης πανδημίας COVID-19 και προστατεύεται η δημόσια υγεία» [...].

2.3 Περαιτέρω σημειώνεται ότι επί της ανωτέρω νομοθετικής ρύθμισης του άρθρου 146 του ν. 4876/2021, εκδόθηκε η Γνώμη Α14/2021 της Αρχής, η οποία, στις σελ. 21 – 22, αναφέρει τα ακόλουθα:

«[...] Η προτεινόμενη ρύθμιση αφορά σε τροποποίηση του δωδεκάτου άρθρου του ν. 4787/2021, με την οποία επέρχονται τροποποιήσεις, μεταξύ άλλων, ως προς τον αριθμό των προς αγορά ασθενοφόρων, ως προς την προθεσμία διενέργειας της προμήθειας από το Υπουργείο Οικονομικών από την διαβίβαση σε αυτό των αναγκών τεχνικών προδιαγραφών των ασθενοφόρων, ως προς τον αριθμό των εταιρειών που καλούνται, την προθεσμία υποβολής προσφορών και το χρόνο παράδοσης των ασθενοφόρων.

Συναφώς επισημαίνεται ότι για τη διάταξη του δωδεκάτου άρθρου του ν. 4787/2021 δεν ζητήθηκε η προηγούμενη γνώμη της Αρχής.

Περαιτέρω επισημαίνεται ότι δεν προκύπτει σαφώς αν με τις τροποποιήσεις επηρεάζεται διαδικασία που έχει ήδη εκκινήσει με βάση την προηγούμενη διατύπωση του άρθρου δωδεκάτου του ν. 4787/2021. Σχετικώς σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι η Αρχή έχει εκδώσει τη Γνώμη Δ28/06.05.2021 επί αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, προκειμένου για την ανάθεση, χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, δημοσίων συμβάσεων προμήθειας δέκα (10) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του ΕΚΑΒ και του Εθνικού Συστήματος Υγείας, για το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων τριακοσίων ευρώ (€ 500.300) χωρίς ΦΠΑ, κατ' εφαρμογή του άρθρου δωδεκάτου του ν. 4787/2021 (Α' 44).

Σε κάθε περίπτωση τονίζεται ότι οι τροποποιήσεις ουσιωδών όρων διαδικασίας ανάθεσης (αντικείμενο σύμβασης, χρόνος παράδοσης, όροι εκτέλεσης κοκ) επιφέρουν τη ματαίωση της διαδικασίας και την εκ νέου εκκίνησή της. Τροποποίηση όρων πρόσκλησης υποβολής προσφοράς κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις θεμελιώδεις αρχές του ενωσιακού δικαίου και της εθνικής έννομης τάξης ως αποτυπώνονται στο άρθρο 18 ν. 4412/2016 (αρχές της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και η απορρέουσα εξ αυτών υποχρέωση διαφάνειας).

Ως προς τη δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία του άρθρου 32.2.γ του ν. 4412/2016 επαναλαμβάνονται τα αναλυτικά αναφερόμενα ανωτέρω στο σημείο IV. Α της παρούσης σχετικώς με την εφαρμογή της ενωσιακής διάταξης του εν λόγω άρθρου.

Ως προς τη ρύθμιση - όρο εκτέλεσης "Η παράδοση του αντικειμένου της σύμβασης πραγματοποιείται εντός εννέα (9) μηνών από την υπογραφή της σε θέση που θα υποδειχθεί από το Υπουργείο Οικονομικών", σημειώνεται ότι η περιβολή νομοθετικής ισχύος στον συγκεκριμένο όρο εκτέλεσης, ενδεχομένως δημιουργήσει εφαρμοστικά προβλήματα στην περίπτωση που απαιτηθεί, για παράδειγμα, ολιγόημερη μετάθεση ή παράταση του χρόνου παράδοσης λόγω προβλημάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα ή για άλλους λόγους. Οι όροι εκτέλεσης θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης (πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, συμφωνητικό), προκειμένου εφόσον απαιτηθεί τροποποίηση, αυτή να εκτιμάται με βάση το άρθρο 132 ν. 4412/2016 και να μην απαιτηθεί εκ νέου τροποποίηση και μάλιστα αναδρομικά της νομοθετικής διάταξης.

Αναφορικά με την πρόβλεψη μη χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ στη διαδικασία υποβολής προσφορών, σημειώνουμε τα ακόλουθα. Η εν λόγω πρόβλεψη διαφαίνεται ότι επαναλαμβάνει ρύθμιση του άρθρου

32Α ν. 4412/2016 που προστέθηκε στον ανωτέρω νόμο με το ν. 4605/2019. Επί των διατάξεων του σχεδίου νόμου που κατέληξε στο ν. 4605/2019, η Αρχή εξέδωσε τη Γνώμη Α17/2018 στην οποία και παραπέμπουμε (πρβλ σελ. 8 για το άρθρο 32Α και τις επιφυλάξεις σχετικά με την συμβατότητα της εν λόγω ρύθμισης με το ενωσιακό δίκαιο ως προς τις συμβάσεις άνω των ορίων) [...]».

2.4. Η σύσταση του ειδικού λογαριασμού που αναφέρεται στη διάταξη του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021, προβλέφθηκε με την υπ' αριθμ. οικ. 2/16250/ΔΛΤΠ 3.4.2020 (Β' 1164) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος. Σκοπός του λογαριασμού, κατά ρητή πρόβλεψη της παραπάνω απόφασης, είναι η συγκέντρωση χρημάτων από δωρεές πάσης φύσεως φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κ.λπ., για τη χρηματοδότηση εκτάκτων δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού προς αντιμετώπιση των συνεπειών του κορωνοϊού Covid-19, όπως εν προκειμένω. Με την τροποποίηση που επήλθε δυνάμει του άρθρου 146 του ν. 4876/2021, το ποσό που προβλέπεται να διατεθεί από τον εν λόγω λογαριασμό για την αγορά των δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων προέρχεται όχι μόνο από τα χρηματικά ποσά που συγκεντρώθηκαν έως και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4787/2021, αλλά και από χρηματικά ποσά που έχουν συγκεντρωθεί μεταγενεστέρως.

Όπως επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή, «Η ασφυκτική πίεση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (εφεξής «Ε.Σ.Υ.») λόγω της πρωτοφανούς παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης απαιτεί την άμεση και ταχεία λήψη λειτουργικών κι αποτελεσματικών μέτρων, που θα συμβάλουν αποφασιστικά στη διαχείριση της κρίσης. Για τον σκοπό αυτό, η πολιτεία έχει ήδη λάβει σειρά μέτρων για την ενίσχυση του Ε.Σ.Υ., ενώ και οι πολίτες έχουν συνεισφέρει σημαντικά με δωρεές Μονάδων Εντατικής Θεραπείας. Πέρα των παραπάνω, είναι αδιαμφισβήτητο ότι τα νοσηλευτικά ιδρύματα χρειάζονται την αύξηση των διαθέσιμων ασθενοφόρων, προκειμένου να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις ιδιαίτερα απαιτητικές και συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες διακομιδής ασθενών με κορωνοϊό, ιδίως ενόψει της εμφάνισης και της ταχύτατης διάδοσης ταχύτατα μεταδοτικών μεταλλάξεων του κορωνοϊού (π.χ. μετάλλαξη Δέλτα, μετάλλαξη Όμικρον κλπ)».

2.5 Περαιτέρω, σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 59298/24-12-2021 (Α.Π. 4888 ΕΙ 2022/12-1-2022) έγγραφο αίτημα του ΕΚΑΒ προς την Υπηρεσιακή Γραμματεία του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο επισυνάπτεται στο υπό κρίση αίτημα, εκτιμάται ως αναγκαία και κατεπείγουσα η ενίσχυση του εξοπλισμού του ΕΚΑΒ με δέκα επτά (17) επιπλέον ασθενοφόρα για τη διακομιδή των πασχόντων από κορωνοϊό ασθενών. Συγκεκριμένα, στο ανωτέρω έγγραφο του ΕΚΑΒ προς το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρονται τα εξής:

«ΘΕΜΑ: "Αγορά ασθενοφόρων από το Υπουργείο Οικονομικών για την εξυπηρέτηση των αναγκών του ΕΚΑΒ"

Σχετ: υπ' αρ. 53480/17-11-21 έγγραφό μας

Σε συνέχεια της επικοινωνίας μας με το παραπάνω σχετικό και λαμβάνοντας υπόψη τα στατιστικά στοιχεία που σας έχουν αποσταλεί, όσον αφορά στο πλήθος των διακομιδών που πραγματοποιεί το ΕΚΑΒ, παρακαλούμε για την έγκριση του αιτήματός μας για την προμήθεια δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων συνολικά (15 τύπου Β 4Χ2, 1 τύπου Β 4Χ4 και 1 τύπου C) με προϋπολογισμό 1.230.000 ευρώ.

Τα ασθενοφόρα οχήματα αυτά, με την συνέχιση της πανδημίας σε πανελλαδικό επίπεδο, θα συμβάλλουν καθοριστικά στην κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών του ΕΚΑΒ στις γεωγραφικές περιοχές που καλύπτουν υγειονομικά οι επτά ΥΠΕ. [...]».

2.6 Εν συνεχεία, το ΕΚΑΒ απέστειλε προς την Υπηρεσιακή Γραμματεία και τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών το με αρ. πρωτ. 2982/21.01.2022 έγγραφο αίτημά του περί διάθεσης δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων στο ΕΚΑΒ, στο οποίο αναφέρει ρητώς ότι:

«[...] Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού εγγράφου μας, σας διαβιβάζουμε τα επικαιροποιημένα στατιστικά στοιχεία που αφορούν στο πλήθος των διακομιδών εκτάκτων περιστατικών που πραγματοποίησαν τα ασθενοφόρα οχήματα του ΕΚΑΒ στην Αττική για το έτος 2021. Βάσει αυτών και λαμβάνοντας υπόψη τα διαδοχικά κύματα της πανδημίας λόγω COVID-19, που έπληξαν την Αττική αλλά και το σύνολο της χώρας, αποτυπώνεται η διατήρηση του πλήθους των διακομιδών αυτών σε υψηλά επίπεδα, κάτι που επιβαρύνει το προσωπικό και τις υποδομές του ΕΚΑΒ.

Αυτή η επιβάρυνση, ειδικά των υποδομών (οχήματα, εξοπλισμός, κλπ) του ΕΚΑΒ, επιβάλλει την ενίσχυση του στόλου των διαθέσιμων ασθενοφόρων οχημάτων όλων των τύπων, πανελλαδικά, προκειμένου να είναι εφικτή η αποτελεσματική διαχείριση των διακομιδών όπως αυτές αυξάνονται λόγω COVID-19. Συνεπώς, βάσει των στατιστικών στοιχείων που ακολουθούν και δεδομένης της κορύφωσης της υγειονομικής κρίσης της πανδημίας του Sars-Cov-2, θεωρούμε ότι καθίσταται επιτακτική η αγορά και διάθεση δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων οχημάτων, κατά το δυνατόν συντομότερο χρονικό διάστημα, μέσω της διάθεσης χρηματικών δωρεών με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, για να αξιοποιηθούν από το ΕΚΑΒ πανελλαδικά.

Περίοδος

Διακομιδές

01/01/2021 -31/01/2021	26.198
01/02/2021 – 28/02/2021	26.603
01/03/2021 – 31/03/2021	33.340
01/04/2021 -30/04/2021	33.069
01/05/2021 – 31/05/2021	33.376
01/06/2021 – 30/06/2021	30.671
01/07/2021 – 31/07/2021	32.028
01/08/2021 – 31/08/2021	31.942
01/09/2021 – 30/09/2021	29.459
01/10/2021 – 31/10/2021	30.614
01/11/2021 – 30/11/2021	29.237
01/12/2021 – 31/12/2021	29.596
ΣΥΝΟΛΟ	366.133

2.7 Περαιτέρω, στο υπό κρίση αίτημα επισυνάπτεται η με αρ. πρωτ. 11/30.12.21 (Ο.Ε. 03.02.2022) επιστολή του Υπουργού Υγείας προς τον Υπουργό Οικονομικών, η οποία έχει επί λέξει ως εξής:

«Αγαπητέ Υπουργέ,

Σε συνέχεια του άρθρου 12 του ν. 4787/2021, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 146 του ν. 4876/2021 και ισχύει, δια της παρούσας επιστολής μου θέλω να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου ως Υπουργός Υγείας, για την πρωτοβουλία και μέριμνα που έχετε επιδείξει εσείς και οι υπηρεσίες του Υπουργείου σας συμβάλλοντας στην κάλυψη εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του νέου κορωνοϊού COVID-19. Η συμβολή σας αυτή, στην οποία συγκαταλέγεται και η συγκέντρωση χρηματικών ποσών στο πλαίσιο του ειδικού λογαριασμού «Είσπραξης δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19», είναι αποφασιστικής σημασίας για την αποτελεσματική καταπολέμηση της πανδημίας και την βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας στους πολίτες. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω σας παρακαλούμε όπως διατεθεί εκ μέρους σας κατάλληλο χρηματικό ποσό από αυτά που συγκεντρώθηκαν έως και την ημέρα έναρξης ισχύος του άρθρου 12 του ν. 4787/2021, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 146 ν. 4876/2021 και ισχύει, στον ειδικό λογαριασμό «Είσπραξης δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19», προς τον σκοπό της υλοποίησης της προμήθειας δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (EKAB) και του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Με θερμές ευχαριστίες

Ο Υπουργός Υγείας»

3. Κατόπιν των ανωτέρω, το Υπουργείο Οικονομικών, το με α.π. ΥΓ 96/15.02.2022 έγγραφο της Υπηρεσιακής Γραμματέως του (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 968/16.02.2022), μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, ως ισχύει, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση, χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, δημόσιας σύμβασης προμήθειας δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών του EKAB και του Εθνικού Συστήματος Υγείας, για το ποσό του ενός εκατομμυρίου διακοσίων τριάντα χιλιάδων ευρώ (€ 1.230.000,00) χωρίς ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, ήτοι για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης που οφείλεται σε απρόβλεπτη κατάσταση, κατ' εφαρμογή του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021 (Α' 44), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 146 του ν. 4876/2021 (Α' 251).

Στο υπό κρίση αίτημα δεν επισυνάπτεται σχέδιο απόφασης του αρμοδίου οργάνου της αιτούσας περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, αλλά η ειλημμένη αριθμ. 16432 ΕΞ 2022/8.2.2022 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «περί διάθεσης χρηματικού ποσού για την αγορά δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του EKAB και του ΕΣΥ» κατά τη διαδικασία της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 146 του ν. 4876/2021 (ΦΕΚ 565 Β'/11.2.2022). Πλην όμως, η αιτούσα επιβεβαίωσε με το από 16/02/2022 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι, «σε συνέχεια του με αρ. ΥΓ 96/15-02-2022 αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών για την παροχή σύμφωνης γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ σχετικά με την προμήθεια 17

ασθενοφόρων για την υποστήριξη του έργου του ΕΚΑΒ, σας γνωρίζουμε ότι η υπηρεσία μας δεν έχει προβεί σε καμία ενέργεια για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, καθώς αναμένει τη σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ».

4. Επισημαίνεται ότι, επί αντίστοιχου προηγούμενου αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών για την προμήθεια δέκα (10) ασθενοφόρων για τις ανάγκες του ΕΚΑΒ και του ΕΣΥ, με επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, είχε εκδοθεί η αριθμ. Δ28/2021 σύμφωνη γνώμη της Αρχής για προσφυγή στη διαπραγμάτευση για ποσό 500.300,00 Ευρώ χωρίς ΦΠΑ, κατ' εφαρμογή του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021 (ως είχε στην αρχική του μορφή, προτού τροποποιηθεί). Πλην, όμως, όπως επικαλείται η αιτούσα και αναλύεται κατωτέρω, «λόγω των στενών χρονικών πλαισίων που έθετε η αρχικώς ισχύουσα διάταξη του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021, η προμήθεια των ασθενοφόρων δεν κατέστη εφικτή και ως εκ τούτου κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου με το άρθρο 146 του ν. 4876/2021, προκειμένου να παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος και να ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία».

5. Όπως, περαιτέρω, καταλήγει η αιτούσα: «Συμπερασματικά, το ΕΚΑΒ και το Εθνικό Σύστημα Υγείας θα πρέπει να ανταποκριθούν άμεσα και αποτελεσματικά στις αυξανόμενες, έκτακτες και κατεπείγουσες ανάγκες και απαιτήσεις λόγω της πανδημίας, αλλά και της εμφάνισης, της διασποράς και της ταχείας διάδοσης των μεταλλάξεων αυτής και στην ανάγκη ταχείας διακομιδής ασθενών στα Νοσοκομεία-Covid για νοσηλεία.

Για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης κατεπείγουσας ανάγκης λόγω της απρόβλεπτης κατάστασης της εξάπλωσης του κορωνοϊού και της ανεξέλεγκτης και εκθετικής διασποράς θανατηφόρων και εξαιρετικά μεταδοτικών μεταλλάξεων αυτού (π.χ. μετάλλαξη Δέλτα, μετάλλαξη Όμικρον), όπως στοιχειοθετείται ανωτέρω, το Υπουργείο Οικονομικών κρίνει σκόπιμη τη διάθεση μέρους των χρηματικών ποσών που έχουν συγκεντρωθεί στον ειδικό λογαριασμό «Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού Covid-19» για την προμήθεια δέκα επτά (17) ασθενοφόρων.

Το γεγονός μάλιστα ότι η προμήθεια των ασθενοφόρων δεν κατέστη εφικτή κατ' εφαρμογή του προϊσχύσαντος νομοθετικού πλαισίου του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021, σε καμία περίπτωση δεν οφείλεται σε ευθύνη ή τυχόν παράλειψη της αναθέτουσας αρχής, ενώ η συνεχής και ανεξέλεγκτη μετάδοση και διασπορά νέων μεταλλάξεων του COVID-19 αφενός καταδεικνύει ότι συνεχίζει να υφίσταται κατεπείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη προμήθειας των ασθενοφόρων και αφετέρου δικαιολογεί την προσφυγή στη διαδικασία του εδ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν.4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, αιτούμαστε την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. για την προσφυγή στη διαδικασία του εδαφίου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 για την ταχύτερη σύναψη των σχετικών συμβάσεων προμήθειας καθαρού ποσού ενός εκατομμυρίου διακοσίων τριάντα χιλιάδων ευρώ (€ 1.230.000,00)».

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

6. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν.4013/2011, όπως ισχύει, ορίζει τα ακόλουθα: «2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] γ) [...] Ειδικότερα: δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές emπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα «προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών» από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τη Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπασ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον «εργάσιμες» ημέρες. [...]».

7. Στις διατάξεις του άρθρου 2 («Ορισμοί (άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)») του ν. **4412/2016** «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ Α' 147/8.8.2016) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 223 [...], 5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, [...] 8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, [...]».

8. Η διάταξη του άρθρου 5 («Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)») του ίδιου ως άνω νόμου ορίζει ότι: «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...) β) 144.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα, γ) 214.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις

προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα III του Προσαρτήματος Α', [...]

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού 2021/1952 της Επιτροπής της 10ης Νοεμβρίου 2021 "για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών, έργων, και τους διαγωνισμούς μελετών", τα ανωτέρω χρηματικά όρια του αρθ. 5 του ν. 4412/2016, έχουν τροποποιηθεί από 1.1.2022 στο ποσό των 140.000€ και 215.000€, αντίστοιχα και αφορούν τα έτη 2022 – 2023.

9. Στις διατάξεις των παρ. 1, 3, 4 και 9 του άρθρου 6 («Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)») του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. 4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. [...]

10. Στο άρθρο 32 («Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)») παρ. 2 περ. γ' του ίδιου ως άνω νόμου ορίζεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

11. Στο άρθρο 32Α του ίδιου ως άνω νόμου ορίζεται ότι: "1. Εξαιρούνται της υποχρεωτικής εφαρμογής της [παρ. 1 του άρθρου 22](#), περί κανόνων που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες, του άρθρου [36](#), περί υποχρέωσης χρήσης και λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, της [παρ. 1 του άρθρου 72](#), περί εγγυήσεων, και των παρ. 1 έως 4 του άρθρου [79](#), περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση:

- α) όπου η δυνατότητα ανάθεσης περιορίζεται σε έναν προκαθορισμένο συμμετέχοντα, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2, την παρ. 3, την περ. β' της παρ. 4 και την παρ. 6,
- β) όπου η ανάθεση έχει επείγοντα χαρακτήρα σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2, ή

γ) όπου η συναλλαγή αφορά σε προμήθεια αγαθών που είναι εισηγμένα και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 4. 2. Στις περιπτώσεις του άρθρου [32](#), περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στους όρους της πρόσκλησης, όπου υπάρχει, και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης γίνεται από γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο [221](#), περί οργάνων διενέργειας ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων, και εισηγείται προς το αποφαινόμενο όργανο για κάθε θέμα που ανακύπτει κατά την ανάθεση της σύμβασης. Ειδικά στην περίπτωση που συντρέχουν οι περιστάσεις της περ. β' της παρ. 1 ως γνωμοδοτικό όργανο μπορεί να ορίζεται και η αρμόδια υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής.

3. Στην περ. γ' της παρ. 1 δεν απαιτείται προηγούμενη πρόσκληση και η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής”.

12. Στην παρ. 1 του άρθρου 376 («Μεταβατικές διατάξεις (άρθρα 90 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 106 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)») **του ως άνω νόμου** προβλέπεται ότι: «1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, [...] που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 3 έως 221), [...], και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120, [...] λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου».

13. Στο άρθρο 379 «Έναρξη ισχύος» (άρθρα 90 παράγραφοι 1-2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 106 παράγραφοι 1-2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) **του ως άνω νόμου** προβλέπεται ότι: «1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του [...]».

14. Στο άρθρο 142 « Έναρξη ισχύος Μέρους Α' » του ν. 4782/2021 (Α' 36/2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» προβλέπεται ότι:

«1. Η ισχύς των διατάξεων:

α) του άρθρου 4, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016,

β) των άρθρων 10, 20 παρ. 4, 34 κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, 55, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 66 έως 79, 82 έως 86, 89 έως 93, 95 έως 98, 100, 131, 134 και 138,

γ) του άρθρου 108, κατά το μέρος που τροποποιεί την περ. α' της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016,

δ) του άρθρου 109, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016, αρχίζει από την 1η.9.2021.

2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α' της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.»

15α. Στο άρθρο 146 του ν. 4876/2021 (Α' 251/23.12.2021) που τροποποίησε το άρθρο δωδέκατο του ν. 4787/2021 (Α' 44/26.03.2021), προβλέπεται ότι:

«Στο άρθρο δωδέκατο του ν.4787/2021 (Α'44), α) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τα προς διάθεση χρηματικά ποσά και τον αριθμό των προς αγορά ασθενοφόρων, β) το πρώτο, δεύτερο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιούνται ως προς τον αριθμό των ασθενοφόρων, την προθεσμία διενέργειας της προμήθειας από το Υπουργείο Οικονομικών από τη διαβίβαση σε αυτό των αναγκαίων τεχνικών προδιαγραφών των ασθενοφόρων, ως προς τον αριθμό των εταιρειών που καλούνται, την προθεσμία υποβολής προσφορών, τον χρόνο παράδοσης των ασθενοφόρων και τα κριτήρια επιλογής του αναδόχου και βελτιώνονται νομοτεχνικά, γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 τροποποιείται ως προς την κατανομή των ασθενοφόρων ανά Υ.Π.Ε., δ) προστίθεται παρ. 4 για τη διάθεση μέρους του χρηματικού ποσού του λογαριασμού για την ενίσχυση δράσεων αντιμετώπισης των συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19 και το άρθρο δωδέκατο του ν. 4787/2021 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από σχετικό αίτημα του Υπουργού Υγείας, διατίθενται τα χρηματικά ποσά που συγκεντρώθηκαν έως και την ημέρα έναρξης ισχύος του παρόντος στον ειδικό λογαριασμό «Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19», καθώς και χρηματικά ποσά που έχουν συγκεντρωθεί μεταγενεστέρως, προς τον σκοπό της αγοράς δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) και του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Το ΕΚΑΒ συγκροτεί τριμελή Επιτροπή για την καταγραφή των αναγκαίων προδιαγραφών των ασθενοφόρων και κοινοποιεί τις προδιαγραφές αυτές στο Υπουργείο Οικονομικών ως φορέα υλοποίησης της αγοράς των ασθενοφόρων. Σκοπός της διάθεσης των χρηματικών ποσών της παρούσας είναι η αξιοποίηση των ασθενοφόρων σε κάθε περίπτωση έκτακτου κινδύνου δημόσιας υγείας, που επιβάλλει την αύξηση της δυνατότητας διακομιδών από το ΕΚΑΒ προς όλα τα νοσοκομεία της Χώρας.

2. Η προμήθεια των δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων διενεργείται από το Υπουργείο Οικονομικών, ως αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τους ορισμούς και τις προϋποθέσεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με τις τεχνικές προδιαγραφές που του διαβιβάζονται από το ΕΚΑΒ και εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την διαβίβαση σε αυτό των αναγκαίων τεχνικών προδιαγραφών των ασθενοφόρων. Για την έναρξη της διαδικασίας απευθύνεται πρόσκληση σε τρεις (3) τουλάχιστον προμηθεύτριες εταιρείες, οι οποίες έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία στην προμήθεια ασθενοφόρων, προκειμένου να υποβάλουν την προσφορά τους εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την πρόσκληση. Οι υποβληθείσες προσφορές διαβιβάζονται στην ανωτέρω τριμελή επιτροπή, η οποία διενεργεί τον έλεγχο της συμβατότητας των προσφορών αυτών και την αξιολόγησή τους, σύμφωνα με τις τεθείσες τεχνικές προδιαγραφές. Αποκλειστικό κριτήριο επιλογής του αναδόχου είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής.

3. Μετά την υλοποίηση της ανάθεσης και την προμήθεια των ασθενοφόρων, αυτά παραδίδονται από τον Υπουργό Οικονομικών στον Υπουργό Υγείας για την εξυπηρέτηση των αναγκών του ΕΚΑΒ. Οκτώ (8) ασθενοφόρα διατίθενται ισομερώς στις ΥΠΕ Πειραιώς και Αιγαίου, Μακεδονίας και Θράκης,

Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας και Κρήτης και εννέα (9) ασθενοφόρα διατίθενται ισομερώς στις ΥΠΕ Αττικής, Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος και Μακεδονίας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μέρος του χρηματικού ποσού του ειδικού λογαριασμού της παρ. 1 δύναται να διατίθεται για την ενίσχυση δράσεων αντιμετώπισης των συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19, όπως η προώθηση της αναγκαιότητας του εμβολιασμού και η παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε ευάλωτες ομάδες και δυσπρόσιτες περιοχές, καθώς και για την υλοποίηση συναφών δράσεων».

15.β Το άρθρο δωδέκατο του ν. 4787/2021 (Α' 44/26.03.2021) ως ίσχυε, προ της τροποποίησής του από το άρθρο 146 του ν. 4876/2021 (Α' 251/23.12.2021), είχε ως εξής:

«Άρθρο δωδέκατο - Αγορά ασθενοφόρων από το Υπουργείο Οικονομικών για την εξυπηρέτηση των αναγκών του ΕΚΑΒ

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από σχετικό αίτημα του Υπουργού Υγείας, διατίθενται τα χρηματικά ποσά που συγκεντρώθηκαν έως και την ημέρα έναρξης ισχύος του παρόντος στον ειδικό λογαριασμό «Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19» προς τον σκοπό της αγοράς δέκα (10) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) και του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Το ΕΚΑΒ συγκροτεί τριμελή Επιτροπή για την καταγραφή των αναγκαίων προδιαγραφών των ασθενοφόρων και κοινοποιεί τις προδιαγραφές αυτές στο Υπουργείο Οικονομικών ως φορέα υλοποίησης της αγοράς των ασθενοφόρων. Σκοπός της διάθεσης των χρηματικών ποσών της παρούσας είναι η αξιοποίηση των ασθενοφόρων σε κάθε περίπτωση έκτακτου κινδύνου δημόσιας υγείας που επιβάλλει την αύξηση της δυνατότητας διακομιδών από το ΕΚΑΒ προς όλα τα νοσοκομεία της Χώρας.

2. Η προμήθεια των δέκα (10) ασθενοφόρων διενεργείται από το Υπουργείο Οικονομικών, ως αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τους ορισμούς της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με τις τεχνικές προδιαγραφές που του διαβιβάζονται από το ΕΚΑΒ και εντός προθεσμίας οκτώ (8) ημερών από την διαβίβαση σε αυτό των αναγκαίων τεχνικών προδιαγραφών των ασθενοφόρων. Για την έναρξη της διαδικασίας απευθύνεται πρόσκληση σε πέντε (5) τουλάχιστον προμηθεύτριες εταιρίες, οι οποίες έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία και φήμη στην προμήθεια ασθενοφόρων, προκειμένου να υποβάλουν την προσφορά τους εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την πρόσκληση. Οι υποβληθείσες προσφορές διαβιβάζονται στην ανωτέρω τριμελή επιτροπή, η οποία διενεργεί τον έλεγχο της συμβατότητας των προσφορών αυτών με τις τεθείσες τεχνικές προδιαγραφές. Αποκλειστικά κριτήρια επιλογής του αναδόχου είναι, αφενός, η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής και, αφετέρου, η επί ποινή αποκλεισμού εκτέλεση και παράδοση της συγκεκριμένης προμήθειας εντός τριών (3) μηνών από την υπογραφή της οικείας σύμβασης.

3. Μετά την υλοποίηση της ανάθεσης και την προμήθεια των ασθενοφόρων, αυτά παραδίδονται από τον Υπουργό Οικονομικών στον Υπουργό Υγείας για την εξυπηρέτηση των αναγκών του ΕΚΑΒ. Επτά (7) ασθενοφόρα διατίθενται ισομερώς στις ΥΠΕ και τρία (3) ασθενοφόρα διατίθενται ισομερώς στις ΥΠΕ Αττικής, Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος και Μακεδονίας».

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

16. Σε ό,τι αφορά στο εν θέματι αίτημα του Υπουργείου Οικονομικών περί παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής για προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, ήτοι για λόγους που άπτονται κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη κατάσταση, λεκτέα τα ακόλουθα:

Το υπό εξέταση αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του ΕΚΑΒ και του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ήτοι πρόκειται για δημόσια σύμβαση προμήθειας του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 8 του ν. 4412/2016.

Η αιτούσα, ήτοι το Υπουργείο Οικονομικών, αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 1α του ν. 4412/2016, και συγκεκριμένα Κεντρική Κυβερνητική Αρχή (άρθρο 2 παρ. 1 περ. 2 του ιδίου ως άνω νόμου).

Δεδομένου δε ότι η εκτιμώμενη αξία των αιτούμενων δημοσίων συμβάσεων, ποσού 1.230.000,00€ χωρίς ΦΠΑ, υπερβαίνει το ισχύον χρηματικό κατώφλι του άρθρου 5 περ. β' του ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών των κεντρικών κυβερνητικών αρχών, όπως η αιτούσα, συντρέχει αρμοδιότητα της Αρχής για εξέταση του αιτήματος για παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, ως ισχύει.

Στο πλαίσιο του υπό εξέταση αιτήματος, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει: «[...] 2. Η προμήθεια των δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων διενεργείται από το Υπουργείο Οικονομικών, ως αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τους ορισμούς και τις προϋποθέσεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με τις τεχνικές προδιαγραφές που του διαβιβάζονται από το ΕΚΑΒ και εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την διαβίβαση σε αυτό των αναγκαίων τεχνικών προδιαγραφών των ασθενοφόρων [...]», καθορίζεται δε, με το εν λόγω άρθρο, η διαδικασία υποβολής προσφορών, το κριτήριο ανάθεσης, ειδικοί όροι εκτέλεσης της σύμβασης, καθώς και το ζήτημα της παράδοσης των ασθενοφόρων από τον Υπουργό Οικονομικών στον Υπουργό Υγείας και της διάθεσης αυτών στις ΥΠΕ της χώρας.

17. Συναφώς, επισημαίνονται τα εξής:

Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35).

Οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την

απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C-601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

18. Εν προκειμένω, η αιτούσα ρητώς επικαλείται, δια του ανωτέρω υποβληθέντος εγγράφου της, ως νομική βάση του αιτήματός της, τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, ήτοι λόγους που άπτονται κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη περίσταση.

Η εφαρμογή της ως άνω νομικής βάσης προϋποθέτει τη σωρευτική συνδρομή των κάτωθι προϋποθέσεων: i) ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, ii) ύπαρξη απρόβλεπτης περιστασης, iii) ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει, iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και v) ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

19. Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου. Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011).

Επιπλέον, αντίστοιχη είναι η κρίση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008). Σημειώνεται, περαιτέρω, η κρίση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με το ότι γεγονότα, όπως η προσεχής λήξη ισχύος των συμβάσεων υπηρεσιών, ή η ανάγκη παροχής των σχετικών υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του φορέα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν απρόβλεπτες περιστάσεις (βλ. ενδεικτικά ΕΣ Τμ. VI 93/2011, 91/2007, κλ. Ζ 264/2010, κλ. ΣΤ 205/2007, Τμ. VI 58/2005, 91/2007, 19/2009).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

20. Περαιτέρω επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 146 του ν. 4876/2021 και ισχύει, προβλέπεται ρητώς η δυνατότητα χρησιμοποίησης της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 από το Υπουργείο Οικονομικών για την υπό εξέταση προμήθεια 17 ασθενοφόρων, με διάθεση χρηματικών ποσών από τον ειδικό λογαριασμό «Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού Covid-19».

Στο σημείο αυτό, υπενθυμίζεται ότι η προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 αποτελεί διαδικασία ανάθεσης που προβλέπεται στο αντίστοιχο άρθρο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και κατά τη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4412/2016 εφαρμόζεται ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε σειρά Γνωμών της Αρχής (ενδεικτικά Α10, Α14, Α16, Α20, Α21, Α31, Α32) και στην Κατευθυντήρια Οδηγία (Κ.Ο.) 24/2020 της Αρχής (ΑΔΑ: ΨΟΗ00ΞΤΒ-ΦΔ7), το άρθρο 32 εφαρμόζεται κατά περίπτωση, χωρίς να απαιτείται ειδική νομοθετική ρύθμιση, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι τιθέμενες σε αυτό προϋποθέσεις.

Συνεπώς, δεν απαιτείται ειδική εθνική διάταξη για την προσφυγή από μέρους της αναθέτουσας αρχής στο άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, όπως δε έχει αναφερθεί και σε προηγούμενες γνώμες της Αρχής¹ επί υποβληθέντων αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, «*οι προϋποθέσεις για την προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 πρέπει να εξετάζονται κάθε φορά ad hoc, κατά το διδόμενο πραγματικό, αυτοτελώς και ανεξαρτήτως τυχόν θεσπιζομένων νομοθετικών "τεκμηρίων", τουλάχιστον για τις συμβάσεις άνω των ορίων*». Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Αρχή οφείλει να εξετάζει ad hoc, σε κάθε περίπτωση, τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, πάντως, η ανωτέρω νομοθετική πρόβλεψη, ήτοι η δυνατότητα χρησιμοποίησης των διατάξεων του εν λόγω άρθρου, που έχει αναγνωριστεί και σε νομοθετικό επίπεδο, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι καταδεικνύει τη βούληση του νομοθέτη να επισπευσθεί η υπό κρίση διαδικασία με την εφαρμογή των εν λόγω προϋποθέσεων του άρθρου 32 ν. 4412/2016 (πρβλ. αντιστοίχως Δ98/2020, Δ6, Δ13 και Δ16/2021 γνώμες της Αρχής, όπως και γνώμη Δ28/2021 που είχε εκδοθεί επί αντίστοιχου προηγούμενου αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών περί προσφυγής στη διαπραγμάτευση για προμήθεια 10 ασθενοφόρων).

Όπως έχει επισημάνει η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης διατάξεων Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) στο πλαίσιο αντιμετώπισης του κορωνοϊού, το ενωσιακό δίκαιο δημοσίων συμβάσεων,

¹ Πρβλ. ενδεικτικά αριθμ. Δ81/2020 και Δ100/2020 Γνώμες της Αρχής, όπως και σύμφωνη γνώμη αριθμ. Δ28/2021 που είχε εκδοθεί επί αντίστοιχου προηγούμενου αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών περί προσφυγής στη διαπραγμάτευση για προμήθεια 10 ασθενοφόρων.

προβλέπει για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων περιστάσεων, την ενεργοποίηση ρήτρας «δικαίου της ανάγκης»², δυνατότητα η οποία παρέχεται στο ν. 4412/2016, για τις αναθέτουσες αρχές, δυνάμει του άρθρου 32, το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη περίσταση, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού και δη μόνο στο απολύτως απαραίτητο μέτρο και υπό τον όρο ότι η κατεπείγουσα κατάσταση δεν οφείλεται σε έλλειψη επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής.

Περαιτέρω, όπως έχει ήδη τονίσει η Αρχή σε προηγούμενες Γνώμες της (πρβλ. όπ.π.), το γεγονός ότι εθνική νομοθετική ρύθμιση αναφέρεται στην ανάθεση σύμβασης με βάση τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ', δεν καθιστά περισσότερο ελαστικές τις προϋποθέσεις εφαρμογής του ανωτέρω άρθρου, τουλάχιστον ως προς τις συμβάσεις άνω των ορίων, το δε βάρος απόδειξης ότι συντρέχουν πράγματι οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την παρέκκλιση, εξακολουθεί να φέρει η αναθέτουσα αρχή που τις επικαλείται.

Συναφώς, ως προς την προσφυγή σε αυτή τη διαδικασία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει τονίσει σε Ανακοινώσεις της³ ότι η πλήρωση των προϋποθέσεων πρέπει να είναι σωρευτική και η ερμηνεία τους συστατική⁴. Επιπροσθέτως σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις σχετικές Ανακοινώσεις της Ε.Ε., η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση επιτρέπει στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς «να διαπραγματεύονται απευθείας με τους δυνητικούς αναδόχους· δεν επιτρέπει την απευθείας ανάθεση σε προεπιλεγμένο οικονομικό φορέα, εκτός αν μόνο ένας τέτοιος φορέας θα είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση εντός των τεχνικών και χρονικών περιορισμών που επιβάλλονται από τον κατεπείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης».

21. Εν προκειμένω, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

A. Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο υποβληθέν αίτημά της, η αιτούσα επικαλείται τα εξής:

«Στην υπό κρίση περίπτωση, η κατεπείγουσα ανάγκη απορρέει από την πρωτόγνωρη παγκόσμια υγειονομική συγκυρία που έχει προκαλέσει η πανδημία του κορωνοϊού Covid-19 και η συνεχής εμφάνιση νέων και ιδιαίτερα μεταδοτικών μεταλλάξεων αυτής, και συνίσταται στην ταχεία, άμεση και ασφαλή διακομιδή ασθενών που νοσούν με σοβαρά συμπτώματα στα κατά τόπους νοσηλευτικά ιδρύματα αναφοράς, με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του κορωνοϊού, την παροχή της απαιτούμενης ιατρικής φροντίδας και παρακολούθησης σε κάθε Υγειονομική Περιφέρεια (εφεξής

² Πρβλ. συναφώς, ενδεικτικά, Γνώμη A10/2020 της Αρχής, καθώς και αιτιολογική σκέψη 41 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

³ Βρυξέλλες, 9.9.2015 COM(2015) 454 final σχετικά με το άσυλο, όπως και η πιο πρόσφατη «Ανακοίνωση με οδηγίες σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19» (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1.4.2020 C 108 I/1).

⁴ Πρβλ. C- 275/08, Επιτροπή κατά Γερμανίας, και C-352/12, Consiglio Nazionale.

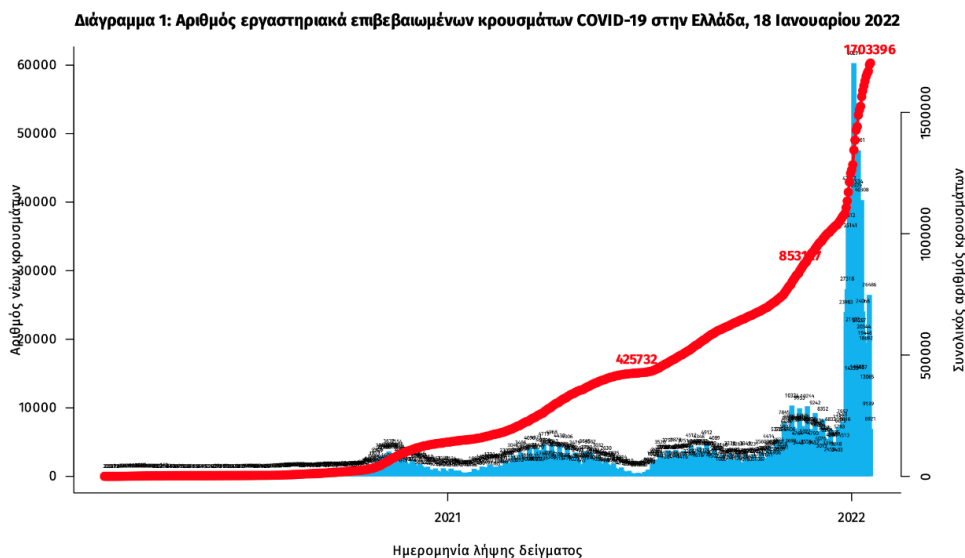
«Νοσοκομεία-Covid»), την άμεση και ασφαλή διακομιδή ασθενών που πάσχουν από άλλες ασθένειες και χρήζουν ιατρικής παρακολούθησης και νοσηλείας στα υπόλοιπα νοσηλευτικά ιδρύματα, καθώς και την εσωτερική μεταξύ των νοσηλευτικών ιδρυμάτων ανακατανομή περιστατικών με βάση το είδος της ασθένειας και τη διαθεσιμότητα κλινών.

Το κατεπείγον της συγκεκριμένης ανάγκης έγκειται στην υπέρμετρη πίεση που υφίσταται το Εθνικό Σύστημα Υγείας λόγω της συγκεκριμένης υγειονομικής συγκυρίας και των αυξημένων απαιτήσεων και αναγκών, ενώ έχει ενταθεί ενόψει της συνεχούς εμφάνισης και διάδοσης θανατηφόρων και ταχύτατα μεταδοτικών μεταλλάξεων και του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού ατόμων που νοσοούν και εμφανίζουν σοβαρά συμπτώματα και επιπλοκές από τη νόσο και ως εκ τούτου χρήζουν στενής ιατρικής παρακολούθησης και νοσηλείας.

Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα κάτωθι διαγράμματα,⁵ ο αριθμός επιβεβαιωμένων κρουσμάτων Covid-19 στην Ελλάδα βαίνει γεωμετρικά αυξανόμενος.

Διάγραμμα 1: Αριθμός εργαστηριακά επιβεβαιωμένων κρουσμάτων Covid-19 στην Ελλάδα

18 Ιανουαρίου

2022⁶

Σημ.: οι στήλες στο Διάγραμμα 1 εκφράζουν τον αριθμό νέων κρουσμάτων με βάση την ημερομηνία λήψης εργαστηριακού δείγματος, και όχι με βάση την ημερομηνία ανακοίνωσης των κρουσμάτων.

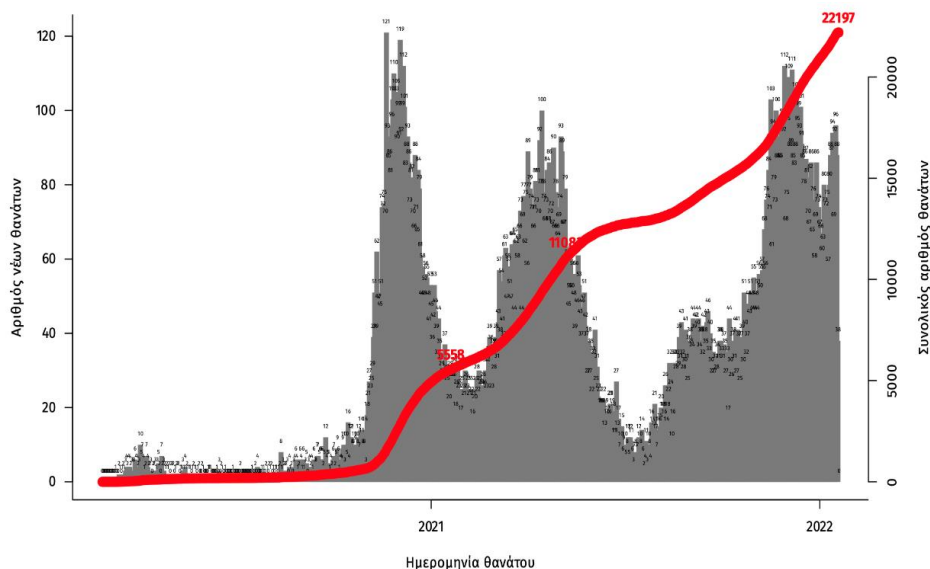
⁵ Βλ. Ημερήσια έκθεση επιδημιολογικής επιτήρησης λοίμωξης από το νέο κορωνοϊό (COVID-19) - Δεδομένα έως 18 Ιανουαρίου 2022, ώρα 15:00, σελ. 1, διαθέσιμη σε: <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2022/01/covid-gr-daily-report-20220118.pdf> (τελευταία πρόσβαση 24.01.2022)

⁶ Βλ. Ημερήσια έκθεση επιδημιολογικής επιτήρησης λοίμωξης από το νέο κορωνοϊό (COVID-19) - Δεδομένα έως 18 Ιανουαρίου 2022, ώρα 15:00, σελ. 1, διαθέσιμη σε: <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2022/01/covid-gr-daily-report-20220118.pdf> (τελευταία πρόσβαση 24.01.2022)

Σημειώνεται, δε, ότι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία επιδημιολογικής επιτήρησης του ΕΟΔΥ, τη 18η Ιανουαρίου 2022, τα ημερήσια εργαστηριακά επιβεβαιωμένα κρούσματα της νόσου που καταγράφηκαν, ανήλθαν σε 23.340, ενώ παράλληλα οι ημερήσιοι θάνατοι λόγω της πανδημίας ανήλθαν σε 106 και ο αριθμός των ασθενών που νοσηλεύονταν διασωληνωμένοι ήταν 673.

Διάγραμμα 2: Αριθμός εργαστηριακά επιβεβαιωμένων κρουσμάτων Covid-19 στην Ελλάδα, 18 Ιανουαρίου 2022⁷

Σημ.: οι στήλες στο Διάγραμμα 2 εκφράζουν τον αριθμό νέων θανάτων με βάση την ημερομηνία θανάτου

Επίσης, σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 2982/21-1-2022 (ΥΓ 38/21-1-2022) επιστολή του ΕΚΑΒ προς το Υπουργείο Οικονομικών (Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως), η οποία επισυνάπτεται, προκύπτει αυξημένη και σοβαρή ανάγκη των διακομιδών ασθενών που νοσούν με Covid-19. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΕΚΑΒ, ενώ κατά τους δύο πρώτους μήνες του 2021, οι διακομιδές ανήλθαν κατά μέσο όρο σε 26.400/ανά μήνα, το διάστημα από 01.03.2021 – 31.12.2021 οι εν λόγω διακομιδές ανήλθαν κατά μέσο όρο σε 31.350/ανά μήνα με τον συνολικό αριθμό τους να ανέρχεται σε 313.332.

Η σημαντική αύξηση των εν λόγω εισαγωγών απαιτεί την έγκαιρη και ασφαλή διακομιδή των ασθενών στα νοσηλευτικά ιδρύματα, ώστε, αφενός, να παρέχεται άμεσα η απαιτούμενη ιατρική περίθαλψη, αφετέρου να διασφαλίζεται η αποφυγή της διασποράς της νόσου κατά τη μετακίνηση των ασθενών. Συγχρόνως, εξακολουθεί να υφίσταται η ανάγκη άμεσης και ταχείας διακομιδής των ασθενών με συνήθεις ή χρόνιες ασθένειες, που ομοίως χρειάζονται ιατρική νοσηλεία, η οποία

⁷ Βλ. Ημερήσια έκθεση επιδημιολογικής επιτήρησης λοίμωξης από το νέο κορωνοϊό (COVID-19) - Δεδομένα έως 18 Ιανουαρίου 2022, ώρα 15:00, σελ. 1, διαθέσιμη σε: <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2022/01/covid-gr-daily-report-20220118.pdf> (τελευταία πρόσβαση 24.01.2022)

καλύπτεται από τα διαθέσιμα μέσα διακομιδής του ΕΚΑΒ. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία⁸ τα υπάρχοντα μέσα διακομιδής διαμορφώνονται ως εξής:

Ασθενοφόρα	735
Ειδικές Κινητές Μονάδες Επείγουσας Προνοσοκομειακής Ιατρικής	102
Μοτοσυκλέτες	25
Μικρά οχήματα ταχείας πρόσβασης (smart, saxo)	4
Ελικόπτερα	3
Αυτοκινούμενα Συντονιστικά Κέντρα	2
Οχήματα Αντιμετώπισης Καταστροφών	2

Ασθενοφόρα που έχουν παραχωρηθεί από το ΕΚΑΒ και χρησιμοποιούνται από Νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας	350
--	-----

Δεδομένων όλων των ανωτέρω, και όπως άλλωστε προκύπτει από το προαναφερθέν έγγραφο αίτημα του ΕΚΑΒ προς το Υπουργείο Οικονομικών, η προμήθεια των δέκα επτά (17) ασθενοφόρων κρίνεται κατεπείγουσα και απολύτως αναγκαία για την ταχεία διακομιδή των ασθενών με Covid-19.

Η ικανοποίηση της συγκεκριμένης κατεπείγουσας ανάγκης δεν συμβαδίζει με τις **προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες**, και, συγκεκριμένα, με τις προθεσμίες διενέργειας διαγωνισμών με ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία (άρθρα 27 και 28 του ν.4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει). Ειδικότερα, ακόμα και για την πλέον ταχεία διαδικασία, ήτοι την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/2016 «Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών είναι 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης σύμβασης» ή «Σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση, δεόντως αιτιολογημένη από τις αναθέτουσες αρχές, καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης».

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω στοιχεία και βασιζόμενοι σε προηγούμενη εμπειρία του Υπουργείου Οικονομικών, από την επιλογή του αναδόχου μέχρι την τελική σύμβασή του παρεμβάλλονται τουλάχιστον 4 μήνες, ενώ το σχετικό διάστημα, σύμφωνα και με προηγούμενες διαγωνιστικές διαδικασίες, δύναται να ανέλθει έως και τουλάχιστον οκτώ (8) μήνες (χωρίς να ληφθούν υπόψη τυχόν προσφυγές). Σημειώνεται, δε, ότι όπως κριθεί από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (βλ. Δ94/2020, Δ16/2021 και Δ21/2021 γνώμες της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.), οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα λόγω των εκτάκτων μέτρων αποφυγής και περιορισμού της διάδοσης κορωνοϊού συνδέονται άμεσα με ενδεχόμενη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των σχετικών

⁸ Ιστοσελίδα ΕΚΑΒ, Μέσα διακομιδής, διαθέσιμη σε <https://www.ekab.gr/mesa-diakomidis/> (τελευταία πρόσβαση 24.01.2022).

διαγωνιστικών διαδικασιών, με αποτέλεσμα να προκαλείται περαιτέρω επιμήκυνση του χρόνου διενέργειας και ολοκλήρωσης των διαγωνιστικών διαδικασιών. Ωστόσο, η αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών του Ε.Σ.Υ. και του ΕΚΑΒ λόγω των επικαλούμενων περιστάσεων προϋποθέτει ταχύτερες και λειτουργικές λύσεις για την άμεση εξασφάλιση της διακομιδής του μεγάλου αριθμού νοσούντων από τον Covid-19, και δεν επιδέχεται χρονική καθυστέρηση».

Περαιτέρω, η αιτούσα, για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, σε συνδυασμό με τη μη ύπαρξη ευθύνης της, επικαλείται τα εξής:

«[...] Σημειώνεται, δε, ότι με τη Γνώμη Δ 28/2021, παρασχέθηκε από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. σύμφωνη γνώμη, επί του με αρ. πρωτ. ΥΓ 238/28.4.2021 αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν.4412/2016 για την ανάθεση χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού, δημοσίων συμβάσεων προμήθειας δέκα (10) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του ΕΚΑΒ και του Ε.Σ.Υ., κατ' εφαρμογή του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021. Πλην, όμως, λόγω των στενών χρονικών πλαισίων που έθετε η αρχικώς ισχύουσα διάταξη του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021, η προμήθεια των ασθενοφόρων δεν κατέστη εφικτή και ως εκ τούτου κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου με το άρθρο 146 του ν. 4876/2021, προκειμένου να παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος και να ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία.

Πιο συγκεκριμένα, κατόπιν σχετικής έρευνας αγοράς με οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια ασθενοφόρων αντίστοιχων προδιαγραφών, διαπιστώθηκε η αδυναμία των οικονομικών φορέων να υποβάλουν τις τεχνικές και οικονομικές τους προσφορές εντός της εξαιρετικά στενής προθεσμίας των τριών (3) ημερών, που προέβλεπε η προϊσχύσασα διάταξη, ενώ αδύνατη θεωρήθηκε και η παράδοση των ασθενοφόρων εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Κατέστη, ως εκ τούτου, αδύνατη, παρά τις συνεχείς προσπάθειες της υπηρεσίας μας, η προμήθειά τους εντός των στενών χρονικών πλαισίων του προγενέστερου νομοθετικού πλαισίου, καθώς προέκυψε ότι οι προμηθευτές δεν μπορούσαν εκ των πραγμάτων να ανταποκριθούν σε αυτά.

Επισημαίνεται ότι η ανάθεση των δέκα ασθενοφόρων υπό το καθεστώς του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021, δεν κατέστη εφικτή για λόγους για τους οποίους η αναθέτουσα αρχή δεν φέρει καμία ευθύνη ούτε μπορούσε να προβλέψει και να αποτρέψει. Συγκεκριμένα, λόγω των σημαντικών προβλημάτων που διαπιστώθηκαν στην εφοδιαστική αλυσίδα εξαιτίας της συνεχώς αυξανόμενης διάδοσης εξαιρετικά μεταδοτικών και θανατηφόρων μεταλλάξεων του κορωνοϊού, της εκ περιτροπής και εν μέρει λειτουργίας των εταιρειών και εν γένει των μονάδων που δραστηριοποιούνται στην κατασκευή και προμήθεια των πρώτων υλών των ασθενοφόρων, η ολοκλήρωση της προμήθειας εντός των αρχικώς προβλεπόμενων προθεσμιών, κατέστη αδύνατη.

Περαιτέρω, μετά την ψήφιση του ν.4787/2021, διαπιστώθηκε η ύπαρξη επιπρόσθετων κεφαλαίων στον προαναφερόμενο ειδικό λογαριασμό «Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19», και ως τούτου κρίθηκε εφικτή, μέσω της τροποποίησης του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021 με τη θέση σε ισχύ του άρθρου 146 του ν.4876/2021, η προμήθεια περισσότερων ασθενοφόρων και μάλιστα προηγμένης τεχνολογίας, με σημαντικά βελτιωμένες προδιαγραφές σε σχέση με τις προδιαγραφές των 10 ασθενοφόρων του προγενέστερου νομοθετικού καθεστώτος.

Όταν, λοιπόν, διαπιστώθηκε η αδυναμία ολοκλήρωσης της προμήθειας υπό το καθεστώς του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021, προτάθηκε η τροποποίηση της διάταξης, ώστε να επανεκκινήσουν οι απαραίτητες διαδικασίες για την προμήθεια των ασθενοφόρων με διαφορετικούς όρους και προδιαγραφές. Η υπηρεσία μας σε καμία περίπτωση δεν μπορούσε να προβλέψει ότι η ψήφιση από τη Βουλή των Ελλήνων της τροποποίησης της προϊσχύσασας διάταξης θα απαιτούσε την παρέλευση τώσων μηνών και αυτός είναι και ο λόγος που δεν προχώρησε εν τω μεταξύ στη διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας για την προμήθεια των ασθενοφόρων. Επισημαίνεται, σε κάθε περίπτωση, ότι η προμήθεια των υπό εξέταση ασθενοφόρων ήταν και παραμένει εξαιρετικά κατεπείγουσα και αναγκαία, έχοντας φτάσει πλέον σε οριακό επίπεδο, που δεν μπορεί να καλύψει τις συνεχώς ανακύπτουσες ανάγκες και σαφέστατα δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες τακτικές διαδικασίες για τους λόγους που προαναφέρθηκαν (ελάχιστο χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ανάδειξη αναδόχου με βάση την εμπειρία του Υπουργείου Οικονομικών, κλπ).

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση καθίσταται η μοναδική πρόσφορη λύση για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από την κατεπείγουσα ανάγκη σκοπού».

Β. Εκ των ανωτέρω διαλαμβανομένων και από τα στοιχεία που προσκομίζει και επικαλείται η αιτούσα, προκύπτει ότι: Η κατεπείγουσα ανάγκη, την οποία επικαλείται για την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμήθειας 17 ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του ΕΚΑΒ και του ΕΣΥ, οφείλεται στην πρωτόγνωρη παγκόσμια υγειονομική συγκυρία που προκλήθηκε από τη νόσο Covid-19 και έγκειται στην ανάγκη άμεσης και ταχύτατης -το δυνατόν- ασφαλούς διακομιδής των ασθενών που νοσούν με σοβαρά συμπτώματα της νόσου Covid-19 στα νοσηλευτικά ιδρύματα αναφοράς για νοσηλεία και παροχή της απαιτούμενης ιατρικής φροντίδας, καθώς και στην άμεση και ασφαλή διακομιδή ασθενών που πάσχουν από άλλες ασθένειες και χρήζουν ιατρικής παρακολούθησης και νοσηλείας στα υπόλοιπα νοσηλευτικά ιδρύματα, και στην εσωτερική μεταξύ των νοσηλευτικών ιδρυμάτων ανακατανομή περιστατικών με βάση το είδος της ασθένειας και την διαθεσιμότητα κλινών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίζει η αιτούσα, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών στοιχείων από το ΕΚΑΒ και διαγραμμάτων από τον ΕΟΔΥ, το κατεπείγον της συγκεκριμένης ανάγκης έγκειται στη μεγάλη πίεση που έχει προκληθεί στο ΕΣΥ λόγω της συγκεκριμένης υγειονομικής συγκυρίας και των αυξημένων απαιτήσεων, ενώ έχει ενταθεί, λόγω του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού ατόμων που πάσχουν από τη νόσο Covid-19 και χρήζουν στενής ιατρικής παρακολούθησης και νοσηλείας. Εξ αυτού του λόγου, διαπιστώνεται κατακόρυφη αύξηση της ανάγκης διακομιδής έκτακτων περιστατικών με ασθενοφόρα, στην οποία ο στόλος των ασθενοφόρων και κινητών μέσων που διαθέτει σήμερα το ΕΚΑΒ δεν επαρκεί, προκειμένου να ανταποκριθεί άμεσα και αποτελεσματικά στις αυξανόμενες και έκτακτες απαιτήσεις, λόγω και των διαδοχικών κυμάτων της πανδημίας αλλά και των μεταλλάξεων αυτής.

Περαιτέρω, κι όσον αφορά στη δυνατότητα επιλογής άλλων ανταγωνιστικών διαδικασιών, ανοικτών ή κλειστών, έστω με συντετμημένες προθεσμίες (βλ. άρθρο 27 παρ. 3 ή 28 παρ. 3 του ν. 4412/2016), σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της αιτούσας και κατά την τεχνική κρίση της, η οποία βασίζεται σε προηγούμενη εμπειρία του Υπουργείου Οικονομικών και σε συγκριτικά στοιχεία από τη διενέργεια συναφών διαγωνιστικών διαδικασιών του Υπουργείου στο παρελθόν, συνάγεται ότι απαιτείται

χρονικό διάστημα τουλάχιστον 4 μηνών για τη διενέργεια της διαδικασίας ανάθεσης των αιτούμενων συμβάσεων, ενώ το σχετικό διάστημα, σύμφωνα και με προηγούμενες διαγωνιστικές διαδικασίες, δύναται να ανέλθει έως και τουλάχιστον οκτώ (8) μήνες (χωρίς να ληφθούν υπόψη τυχόν προσφυγές). Ωστόσο, όπως επικαλείται η αιτούσα, η αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών του Ε.Σ.Υ. και του ΕΚΑΒ, λόγω των επικαλούμενων περιστάσεων, προϋποθέτει ταχύτατες και λειτουργικές λύσεις για την άμεση εξασφάλιση της διακομιδής του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού νοσοκοντών από τον Covid-19, και δεν επιδέχεται οιαδήποτε χρονική καθυστέρηση. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από τα στοιχεία που προσκομίζει το ΕΚΑΒ, το οποίο συνομολογεί την ανεπάρκεια του στόλου των ασθενοφόρων και την αδυναμία του να ανταποκριθεί στην επικαλούμενη κορύφωση της υγειονομικής κρίσης της πανδημίας του Covid-19.

Εν συνεχεία, η αιτούσα αναφέρεται στην αριθμ. Δ28/2021 εκδοθείσα σύμφωνη γνώμη της Αρχής επί προηγούμενου αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών για την προσφυγή στη διαπραγμάτευση για την προμήθεια 10 ασθενοφόρων και στους λόγους για τους οποίους εν τέλει η προμήθεια των εν λόγω ασθενοφόρων δεν κατέστη εφικτή/δεν τελεσφόρησε. Το ανωτέρω συνέχονταν με τα στενά χρονικά πλαίσια που έθετε η προϊσχύσασα διάταξη και τους ειδικούς όρους εκτέλεσης που είχαν περιβληθεί νομοθετικής ισχύος, προκαλώντας εφαρμοστικά προβλήματα, όπως αναπτύχθηκαν ανωτέρω από την αιτούσα (και όπως άλλωστε διατυπώθηκε και στη γνώμη Α14/2021 της Αρχής ότι ενδεχομένως να προκύψουν ξανά τέτοιου είδους εφαρμοστικά ζητήματα και για την τροποποιηθείσα νομοθετική ρύθμιση), γεγονός το οποίο οδήγησε στην αναγκαιότητα νομοθετικής μεταβολής, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα ανωτέρω από την αιτούσα (πρβλ. προβλήματα που διαπιστώθηκαν στην εφοδιαστική αλυσίδα εξαιτίας της συνεχώς αυξανόμενης διάδοσης εξαιρετικά μεταδοτικών και θανατηφόρων μεταλλάξεων του κορωνοϊού, εκ περιτροπής και εν μέρει λειτουργία των εταιρειών και εν γένει των μονάδων που δραστηριοποιούνται στην κατασκευή και προμήθεια των πρώτων υλών των ασθενοφόρων, κλπ).

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση της τροποποιηθείσας ρύθμισης: «Ως προς τη διαδικασία υλοποίησης της σύμβασης προμήθειας των ασθενοφόρων, λόγω των τρεχουσών συνθηκών της παγκόσμιας αγοράς, όπου παρατηρείται το φαινόμενο της έλλειψης πρώτων υλών για κατασκευή οχημάτων παντός είδους, της αυξημένης ζήτησης για την κατασκευή ασθενοφόρων και της ύπαρξης συνεχών ανατιμήσεων στις τιμές των καυσίμων και προκειμένου να ολοκληρωθεί ομαλά και σε σύντομο χρονικό διάστημα η διαδικασία προμήθειας αυτών, επιβάλλεται η πρόβλεψη μίας πιο ταχείας και αποτελεσματικής διαδικασίας, εντός του νομοθετικού πλαισίου του ν. 4412/2016, περί δημοσίων συμβάσεων. Προβλέπεται η τροποποίηση της υπάρχουσας ρύθμισης του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021 [...]».

Σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως των ανωτέρω, η αιτούσα επιβεβαιώνει ότι η προμήθεια των υπό εξέταση ασθενοφόρων ήταν και παραμένει εξαιρετικά κατεπείγουσα και αναγκαία, έχοντας φτάσει πλέον σε οριακό επίπεδο, τέτοιο που δεν μπορεί να καλύψει τις συνεχώς ανακλύπτουσες ανάγκες για διακομιδή ασθενών στα νοσοκομεία αναφοράς για COVID-19, και ότι σαφέστατα δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες τακτικές διαδικασίες για τους λόγους που προαναφέρθηκαν (ελάχιστο χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ανάδειξη αναδόχου με βάση την εμπειρία του Υπουργείου Οικονομικών, κλπ), καθώς και ότι η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση καθίσταται η μοναδική πρόσφορη λύση για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από την κατεπείγουσα ανάγκη σκοπού.

ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περιστασης:

A. Ως προαναφέρθηκε, απρόβλεπτη περίσταση νοείται ως έκτακτο και ασυνήθιστο γεγονός που αντικειμενικά δεν ήταν σε θέση να προβλεφθεί σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής. Στο πλαίσιο αυτό δέον όπως εξεταστεί εάν τα διαλαμβανόμενα στον φάκελο του αιτήματος συνιστούν τέτοιες περιστάσεις. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία, η προϋπόθεση περί απροβλέπτου περιστάσεως άπτεται της εξέτασης του κατά πόσον η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή /ο εκάστοτε αναθέτων φορέας όφειλε, αντικειμενικά και με βάση τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας να είχε προβλέψει ένα γεγονός και όχι εάν το προέβλεψε πραγματικά.⁹ Ως εκ τούτου, προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης δεν είναι επιτρεπτή εάν υφίστατο δυνατότητα πρόβλεψης των αναγκών σε υπηρεσίες, προμήθειες ή έργα και κατά συνέπεια δυνατότητα ενέργειας προς κάλυψη των αναγκών,¹⁰ με έγκαιρο προγραμματισμό και τήρηση των συνήθων διαδικασιών σύναψης σύμβασης.

Επαναλαμβάνεται και στο σημείο αυτό, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει τη με αριθμ. 2020/C 108 I/01 Ανακοίνωση με θέμα: «Οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19»,¹¹ προς τον σκοπό παροχής οδηγιών στα Κράτη Μέλη σχετικά με τις δυνατότητες και ευελιξίες που παρέχονται από το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων κατά την τρέχουσα χρονική περίοδο. Στην εν λόγω Ανακοίνωση γίνεται ρητή αναφορά στην πανδημία του κορονοϊού και στις συνέπειες αυτή επέχει, ως μια ακραία και απρόβλεπτη κατάσταση επείγοντος και παρέχονται οδηγίες στα Κράτη Μέλη σχετικά με τη χρήση των δυνατοτήτων ευελιξίας κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων/ συμβάσεων κατά την παρούσα εξαιρετική συγκυρία, οι οποίες περιλαμβάνουν χρήση των επισπευσμένων διαδικασιών καθώς και της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης. Επιπροσθέτως και ιδίως, η ως άνω Ανακοίνωση αφορά στις περιπτώσεις αντιμετώπισης της ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες που συνέχονται άμεσα με την αποφυγή της διασποράς και την προστασία από τον ιό¹².

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στην τεκμηρίωση της απρόβλεπτης περιστασης και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον φάκελο της υπόθεσης, η αιτούσα επικαλείται τα εξής:

«Ως απρόβλεπτες περιστάσεις ορίζονται τα γεγονότα εκείνα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου. Κατά πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, «ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται εκείνα τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία, ακριβώς επειδή δεν μπορούσαν να είναι γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα της

⁹ Βλ. συναφώς Ράϊκος, Βλάχου, Σαββίδη «Δημόσιες Συμβάσεις ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο», Εκδόσεις Σάκκουλα, 2018, 337.

¹⁰ Πρβλ. ΔΕΚ C-107/92.

¹¹ 2020/C 108 I/01

¹² Πρβλ. ό.π., σημείο 1 της Ανακοίνωσης.

ευθύνης της, κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο από την ίδια προγραμματισμό των αναγκών για την αντιμετώπισή τους ενεργειών. Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών, που είναι απολύτως αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας των απρόβλεπτων γεγονότων, και όχι για την κάλυψη των τακτικών αναγκών της» (βλ. ΕλΣυν. Ζ' Κλιμάκιο πράξη 164/2018 και Τμήμα VI απόφαση 1326/2018 και τις εκεί παραπομπές σε ΕλΣυν. Τμ. Μειζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, VI Τμ. 3015, 3217/2012, κ.ά.).

Εν προκειμένω, η απρόβλεπτη κατάσταση συνίσταται στην εξάπλωση του κορωνοϊού, στην αδιάλειπτη εμφάνιση, και εκθετικά αυξανόμενη διάδοση και διασπορά ταχύτατα μεταδοτικών, απρόβλεπτων και θανατηφόρων μεταλλάξεων του και στον συνακόλουθα συνεχώς αυξανόμενο αριθμό περιστατικών νοσούντων με Covid-19 που χρήζουν άμεσης διακομιδής και νοσηλείας στα Νοσοκομεία-Covid. Ειδικότερα, οι εν λόγω μεταλλάξεις και ιδίως η μετάλλαξη Όμικρον, παρουσιάζουν αυξημένη μεταδοτικότητα και ως εκ τούτου προκαλούν την ταχύτερη και συχνά ανεξέλεγκτη εξάπλωση του ιού, με αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση των αναγκών διακομιδής νοσούντων στις αρμόδιες νοσηλευτικές μονάδες, γεγονός που αποδεικνύεται από τον μεγάλο αριθμό των ενεργών κρουσμάτων κορωνοϊού, που καταγράφονται καθημερινά. Η μεταδοτικότητα των εν λόγω μεταλλάξεων είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από όσο αναμενόταν, ενώ διερευνάται επιστημονικά η αποτελεσματικότητα των υπαρχόντων και χορηγούμενων μέχρι σήμερα εμβολίων απέναντί τους. Όλα τα παραπάνω απρόβλεπτα περιστατικά υπερβαίνουν τις προβλέψεις μέτρων, που έχουν ήδη ληφθεί για την ενίσχυση του Ε.Σ.Υ., και, συνεπώς, οδηγούν στη διαμόρφωση μιας νέας, κατεπείγουσας και απρόβλεπτης κατάστασης.

Σημειώνεται, δε, ότι η επικαλούμενη με το παρόν απρόβλεπτη κατάσταση του μεγάλου αριθμού περιστατικών που χρήζουν διακομιδής στα Νοσοκομεία-Covid επ' ουδενί δεν συναρτάται με την κάλυψη τακτικών και πάγιων αναγκών του Ε.Σ.Υ., ούτε οφείλεται στην κάλυψη τέτοιων αναγκών. Πράγματι, η διακομιδή ασθενών που πάσχουν από συνήθεις ή χρόνιες νόσους, δηλαδή από ασθένειες διάφορες του κορωνοϊού, διενεργείται από τον υπάρχοντα στόλο ασθενοφόρων και μέσων διακομιδής, όπως αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα, που έχει αντληθεί από την επίσημη ιστοσελίδα του ΕΚΑΒ, και τα οποία καλούνται να εξυπηρετούν και τις έκτακτες και συνεχώς αυξανόμενες νέες ανάγκες για την διακομιδή ασθενών με Covid-19.

Σημειώνεται, δε, ότι σε παγκόσμιο, αλλά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η πανδημία του κορωνοϊού θέτει υπό δοκιμασία τα εθνικά συστήματα υγείας, τα οποία βρίσκονται σε οριακή κατάσταση, καθώς καλούνται να ανταποκριθούν στις απρόβλεπτες και πρωτόγνωρες συνθήκες της πανδημίας, ενώ ιδιαίτερη έξαρση των κρουσμάτων παρατηρείται ιδίως στις μεγάλες, πυκνοκατοικημένες πόλεις της χώρας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΟΔΥ, το επιδημιολογικό φορτίο στην επικράτεια είναι μεγάλο και η πανδημία πλήττει κυρίως τις μεγάλες πόλεις και τις πυκνοκατοικημένες μητροπολιτικές περιοχές της, με ασθενείς που χρειάζονται άμεση διακομιδή με ασθενοφόρο.

Επισημαίνεται, μάλιστα, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την έκρηξη των κρουσμάτων σε χώρες της νότιας Ευρώπης (π.χ. Πορτογαλία, Γαλλία) αναφέρεται ρητώς στην πανδημία του κορωνοϊού ως μια ακραία και απρόβλεπτη κατάσταση επείγοντος, προτρέποντας τα Κράτη - Μέλη μέσω σχετικών οδηγιών να αξιοποιούν μεθόδους και δυνατότητες ευελιξίας στο πλαίσιο της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατά την παρούσα εξαιρετική συγκυρία, οι οποίες περιλαμβάνουν

χρήση των επισπευσμένων διαδικασιών, καθώς και της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης.¹³ (βλ. την με αριθμ. 2020/C 108 I/01 Ανακοίνωση με θέμα: «Οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19»).

Υπογραμμίζεται περαιτέρω, ότι εν προκειμένω ουδείς μπορούσε να προβλέψει τόσο τη μεταδοτικότητα και τη σοβαρότητα του κύματος της πανδημίας που προκάλεσε η μετάλλαξη Δ όσο και η συνεχής διάδοση της μετάλλαξης Ο και μάλιστα κατά τη διάρκεια χειμερινών μηνών, περιόδου γρίπης. Προς επίρρωση του παραπάνω ισχυρισμού μας, επικαλούμαστε την από 16/12/2021 Ενημέρωση από το μέλος της Επιτροπής των Ειδικών Καθηγητριά Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας Β. Παπαευαγγέλου για την πορεία της πανδημίας στη χώρα, στην οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής: «α. Όλοι παρακολουθούμε με προσοχή από όλη τη διεθνή κοινότητα, τα νέα δεδομένα αναφορικά με τις πιθανές επιπτώσεις της επικράτησης της παραλλαγής Όμικρον. Είναι πια σαφές ότι η Όμικρον ήδη βρίσκεται παντού και θα επικρατήσει μέσα στις επόμενες εβδομάδες, καθώς η μεταδοτικότητα του στελέχους αυτού φαίνεται να είναι μεγαλύτερη από οποιουδήποτε άλλο στέλεχος έχουμε συναντήσει κατά τη διάρκεια της πανδημίας. ... δ. Επίσης είναι σαφές ότι η παραλλαγή Όμικρον επαναμολύνει άτομα που προηγουμένως νόσησαν από στέλεχος Βήτα ή Δέλτα και μέχρι σήμερα θεωρούσαν τον εαυτό τους προστατευμένο από τη φυσική νόσηση. ε. Συνεπώς, καθώς προετοιμαζόμαστε για τη διασπορά και τελικά την επικράτηση της παραλλαγής Όμικρον και στη χώρα μας, το πρώτο ξεκάθαρο μήνυμα είναι ότι όλοι όσοι έχετε νοσήσει και μέχρι σήμερα θεωρούσατε τον εαυτό σας ασφαλή, θα πρέπει να κλείσετε άμεσα ραντεβού και να πάτε να εμβολιαστείτε. στ. Η δεύτερη αγωνία μας αφορά στο κατά πόσο ο εμβολιασμός μας προστατεύει απέναντι στην παραλλαγή Όμικρον και ο κίνδυνος να κολλήσουμε ακόμα και όσοι έχουμε πλήρως εμβολιαστεί είναι υπαρκτός, καθώς τα αρχικά δεδομένα δείχνουν ότι η αποτελεσματικότητα των εξουδετερωτικών αντισωμάτων έναντι του κορονοϊού μειώνονται στην περίπτωση που εκτεθούμε στην παραλλαγή Όμικρον.»

Ενόψει, λοιπόν, αφενός της διαρκώς μεταβαλλόμενης εξελίξεως της πανδημίας και αφετέρου της αμφίβολης αποτελεσματικότητας των χορηγούμενων εμβολίων απέναντι στη νέα κυριαρχούσα μετάλλαξη Όμικρον, καθίσταται σαφές ότι η ακόμα και μέχρι σήμερα η πανδημία του κορωνοϊού συνιστά μια απρόβλεπτη περίπτωση, της οποίας οι επιπτώσεις δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν, να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά και να τεθούν υπό έλεγχο. Σε αυτή, μάλιστα τη δυσμενή χρονική συγκυρία, κατά την οποία οι διακομιδές ασθενών με COVID-19 αυξάνονται εκθετικά, η προμήθεια των ασθενοφόρων συνιστά αδήριτη ανάγκη».

Β. Εκ των διαλαμβανομένων στο φάκελο της υπόθεσης ως προς τη θεμελίωση της απρόβλεπτης περίπτωσης, προκύπτει ότι η αιτούσα δεν επικαλείται, ως απρόβλεπτη περίπτωση, την πανδημία του κορονοϊού αυτή καθ' εαυτή, αλλά per se την ανάγκη προστασίας από τον ιό και την αποφυγή διασποράς του. Συγκεκριμένα, επικαλείται την εμφάνιση και εκθετικά αυξανόμενη διάδοση και

¹³ Βλ. την με αριθμ. 2020/C 108 I/01 Ανακοίνωση με θέμα: «Οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19».

διασπορά ταχύτατα μεταδοτικών, απρόβλεπτων και θανατηφόρων μεταλλάξεων του ιού και τον συνακόλουθα συνεχώς αυξανόμενο αριθμό περιστατικών νοσούντων με Covid-19 που χρήζουν άμεσης διακομιδής και νοσηλείας στα Νοσοκομεία. Οι ανωτέρω μεταλλάξεις -ιδίως η Όμικρον- παρουσιάζουν αυξημένη και ταχύτατη μεταδοτικότητα, με αποτέλεσμα να έχουν οδηγήσει σε ταχύτερη και συχνά ανεξέλεγκτη εξάπλωση του ιού στην κοινότητα – πολύ ταχύτερη και μεγαλύτερη από όσο θα μπορούσε να προβλέψει και να αναμένει κανείς με βάση τα στοιχεία από τα προηγούμενα κύματα της πανδημίας- και την κατακόρυφη αύξηση των αναγκών διακομιδής νοσούντων στις αρμόδιες νοσηλευτικές μονάδες. Η μεταδοτικότητα των εν λόγω μεταλλάξεων είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από όσο αναμενόταν, ενώ διερευνάται επιστημονικά η αποτελεσματικότητα των υπαρχόντων και χορηγούμενων μέχρι σήμερα εμβολίων απέναντί τους.

Περαιτέρω, η αιτούσα επικαλείται ότι οι συνθήκες αυτές οδήγησαν σε υπέρμετρη, πέραν των όσων μπορούσε και αναμενόταν να προβλέψει κανείς, αύξηση των αναγκών διακομιδής περιστατικών νοσούντων από Covid 19 στα νοσοκομεία αναφοράς, σε σχέση με τις ανάγκες διακομιδής ασθενών νοσούντων, τόσο από Covid 19 κατά τα προηγούμενα κύματα της εν λόγω πανδημίας, όσο και από ασθένειες διάφορες του Covid 19, και οι οποίες στο σύνολό τους καλύπτονταν από τον υπάρχοντα αριθμό ασθενοφόρων και μέσων διακομιδής. Τα τελευταία δεν επαρκούν πλέον για να εξυπηρετήσουν τις έκτακτες ανάγκες για διακομιδή ασθενών με Covid 19 οι οποίες συνεχώς αυξάνονται. Όπως αναφέρει η αιτούσα, «*όλα τα παραπάνω απρόβλεπτα περιστατικά υπερβαίνουν τις προβλέψεις μέτρων, που έχουν ήδη ληφθεί για την ενίσχυση του Ε.Σ.Υ., και, συνεπώς, οδηγούν στη διαμόρφωση μιας νέας, κατεπείγουσας και απρόβλεπτης περίπτωσης*», γεγονός το οποίο επιβεβαιώνεται από τα στατιστικά στοιχεία που προσκομίζονται από το ΕΚΑΒ ως προς τον συνεχώς αυξανόμενο, τους τελευταίους μήνες, αριθμό περιστατικών νοσούντων με Covid-19 που χρήζουν άμεσης διακομιδής και νοσηλείας.

iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει

Για να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, πρέπει η κατεπείγουσα ανάγκη που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή να οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες για αυτήν περιστάσεις, με τις οποίες να τελεί σε αιτιώδη συνάφεια.

Όπως επικαλείται η αιτούσα, «*Η κατεπείγουσα ανάγκη της έγκαιρης διακομιδής του μεγάλου πλήθους των περιστατικών Covid-19 που χρήζουν νοσηλείας και πλήρους ιατρικής παρακολούθησης συνδέεται άρρηκτα, άμεσα και αιτιωδώς με την προαναφερθείσα απρόβλεπτη περίπτωση, ήτοι με την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού και των μεταλλάξεων αυτού, καθώς αποτελεί απότοκο αυτής. Συνεπώς, διαφαίνεται ότι πληρούται, όπως αναδείχτηκε και υπό προϋποθέσεις i) και ii) ανωτέρω, η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της προβαλλόμενης απρόβλεπτης περίπτωσης και της ανακύψασας κατεπείγουσας ανάγκης ταχείας και ασφαλούς διακομιδής ασθενών με κορωνοϊό στα Νοσοκομεία-Covid*».

Στην κρινόμενη υπόθεση, σύμφωνα με τους ανωτέρω ισχυρισμούς της αιτούσας και τα πραγματικά περιστατικά που ανέκυψαν, διαφαίνεται ότι πληρούται η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ αφενός της απρόβλεπτης περίπτωσης λόγω των μεταλλάξεων του κορωνοϊού και της ταχύτητας

μετάδοσης της νόσου που οδήγησε σε ταχύτερη εξάπλωση του ιού στην κοινότητα και αφετέρου της κατεπείγουσας ανάγκης προμήθειας των ασθενοφόρων για την ταχεία και ασφαλή διακομιδή ασθενών με κορωνοϊό στα νοσοκομεία αναφοράς Covid-19.

iv) ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

A. Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον υπό εξέταση φάκελο και όσα επικαλείται η αιτούσα, «Οι επικαλούμενες περιστάσεις που καθιστούν αναγκαία την προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ του ν. 4412/2016 σχετίζονται, όπως αναφέρεται ανωτέρω, με την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού ενόψει των νέων μεταλλάξεων αυτού, της αυξημένης μεταδοτικότητάς τους και του αργού ρυθμού εμβολιασμών σε ηλικιακές ομάδες άνω των 60, με αποτέλεσμα την υπέρμετρη αύξηση των αναγκών διακομιδής ασθενών στα Νοσοκομεία-Covid.

Η εν λόγω απρόβλεπτη περίσταση, η οποία προκαλεί υπέρμετρη επιβάρυνση στο Ε.Σ.Υ. και στο ΕΚΑΒ, σε καμία περίπτωση δεν οφείλεται σε ευθύνη του Υπουργείου Οικονομικών, ως αναθέτουσας αρχής σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 2 του άρθρου του άρθρου 146 του ν. 4876/2021, ούτε απορρέει από παραλείψεις εκ μέρους του ή από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας. Αντίθετα, προκαλείται αποκλειστικά από εξωγενείς παράγοντες, ήτοι από την εξάπλωση της πανδημίας ενόψει της υψηλής μεταδοτικότητας των νέων μεταλλάξεων, η έκταση και η διάρκεια της οποίας δεν μπορούσε να προβλεφθεί ούτε ήταν αναμενόμενη. Σημειώνεται ότι από την εμφάνιση της πανδημίας στην Ελλάδα, το Υπουργείο Υγείας έχει λάβει πληθώρα μέτρων για την ενίσχυση του Ε.Σ.Υ. και την υγειονομική θωράκιση της χώρας,¹⁴ στο πλαίσιο προγραμματισμού των οποίων δεν ήταν αναμενόμενη η υψηλή μεταδοτικότητα των νέων μεταλλάξεων του κορωνοϊού, οι οποίες εμφανίστηκαν τους τελευταίους μήνες στη χώρα.

Περαιτέρω επισημαίνεται ότι η αδυναμία προμήθειας των ασθενοφόρων υπό το προϊσχύσαν καθεστώς του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021 σε καμία περίπτωση δεν οφείλεται σε παράλειψη ή ευθύνη του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς η υπηρεσία προέβη σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την αγορά των ασθενοφόρων, πλην όμως εξαιτίας των σημαντικών κωλυμάτων και εμποδίων που προκαλεί σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα της αγοράς η συνεχής εξάπλωση του κορωνοϊού, η απαγόρευση και η υπό αυστηρές προϋποθέσεις μετακίνηση αγαθών και υπηρεσιών από χώρα σε

¹⁴ Ενδεικτικά αναφέρονται τα μέτρα που περιλαμβάνονται στους νόμους 4790/2021 (Α' 48) «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» και 4764/2020 (Α' 256) «Ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, τη ρύθμιση οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις», με τους οποίους ψηφίστηκαν τα αντίστοιχα νομοσχέδια του Υπουργείου Υγείας.

χώρα, η προμήθεια δεν ήταν δυνατόν να ολοκληρωθεί εντός των αρχικώς τιθέμενων χρονικών πλαισίων.

Αμέσως, δε, μόλις έγινε αντιληπτή από την υπηρεσία η αδυναμία της προμήθειας, εκκινήθηκαν όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για την τροποποίηση του τότε ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, ιδίως με τη θέση προθεσμιών, εντός των οποίων θα είναι εφικτή αφενός η συμμετοχή των οικονομικών φορέων στη διαδικασία της ανάθεσης και αφετέρου η παράδοση των ασθενοφόρων.

Συνεπώς, ενόψει των ανωτέρω, η επικαλούμενη απρόβλεπτη περίπτωση τίθεται εκτός της σφαίρας επιρροής της αναθέτουσας αρχής, καθώς και των αρμόδιων για το Ε.Σ.Υ. φορέων».

Σε άλλο δε σημείο, η αιτούσα επικαλείται ότι: «[...] κατόπιν σχετικής έρευνας αγοράς με οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια ασθενοφόρων αντίστοιχων προδιαγραφών, διαπιστώθηκε η αδυναμία των οικονομικών φορέων να υποβάλουν τις τεχνικές και οικονομικές τους προσφορές εντός της εξαιρετικά στενής προθεσμίας των τριών (3) ημερών, που προέβλεπε η προϊσχύσασα διάταξη, ενώ αδύνατη θεωρήθηκε και η παράδοση των ασθενοφόρων εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Κατέστη, ως εκ τούτου, αδύνατη, παρά τις συνεχείς προσπάθειες της υπηρεσίας μας, η προμήθειά τους εντός των στενών χρονικών πλαισίων του προγενέστερου νομοθετικού πλαισίου, καθώς προέκυψε ότι οι προμηθευτές δεν μπορούσαν εκ των πραγμάτων να ανταποκριθούν σε αυτά.

Επισημαίνεται ότι η ανάθεση των δέκα ασθενοφόρων υπό το καθεστώς του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021, δεν κατέστη εφικτή για λόγους για τους οποίους η αναθέτουσα αρχή δεν φέρει καμία ευθύνη ούτε μπορούσε να προβλέψει και να αποτρέψει. Συγκεκριμένα, λόγω των σημαντικών προβλημάτων που διαπιστώθηκαν στην εφοδιαστική αλυσίδα εξαιτίας της συνεχώς αυξανόμενης διάδοσης εξαιρετικά μεταδοτικών και θανατηφόρων μεταλλάξεων του κορωνοϊού, της εκ περιτροπής και εν μέρει λειτουργίας των εταιρειών και εν γένει των μονάδων που δραστηριοποιούνται στην κατασκευή και προμήθεια των πρώτων υλών των ασθενοφόρων, η ολοκλήρωση της προμήθειας εντός των αρχικώς προβλεπόμενων προθεσμιών, κατέστη αδύνατη.

Περαιτέρω, μετά την ψήφιση του ν.4787/2021, διαπιστώθηκε η ύπαρξη επιπρόσθετων κεφαλαίων στον προαναφερόμενο ειδικό λογαριασμό «Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19», και ως τούτου κρίθηκε εφικτή, μέσω της τροποποίησης του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021 με τη θέση σε ισχύ του άρθρου 146 του ν.4876/2021, η προμήθεια περισσότερων ασθενοφόρων και μάλιστα προηγμένης τεχνολογίας, με σημαντικά βελτιωμένες προδιαγραφές σε σχέση με τις προδιαγραφές των 10 ασθενοφόρων του προγενέστερου νομοθετικού καθεστώτος.

Όταν, λοιπόν, διαπιστώθηκε η αδυναμία ολοκλήρωσης της προμήθειας υπό το καθεστώς του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021, προτάθηκε η τροποποίηση της διάταξης, ώστε να επανεκκινήσουν οι απαραίτητες διαδικασίες για την προμήθεια των ασθενοφόρων με διαφορετικούς όρους και προδιαγραφές. Η υπηρεσία μας σε καμία περίπτωση δεν μπορούσε να προβλέψει ότι η ψήφιση από τη Βουλή των Ελλήνων της τροποποίησης της προϊσχύσασας διάταξης θα απαιτούσε την παρέλευση τόσων μηνών και αυτός είναι και ο λόγος που δεν προχώρησε εν τω μεταξύ στη διενέργεια

διαγωνιστικής διαδικασίας για την προμήθεια των ασθενοφόρων. [...] Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση καθίσταται η μοναδική πρόσφορη λύση για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από την κατεπείγουσα ανάγκη σκοπού».

B. Από το σύνολο των διαλαμβανομένων στο φάκελο στοιχείων, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερθέντα υπό προϋποθέσεις (i) και (ii) ανωτέρω, διαφαίνεται ότι η αιτούσα επικαλείται, για τη στοιχειοθέτηση της μη ύπαρξης ευθύνης της ως προς τις περιστάσεις για τη αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, το ότι αυτές δεν οφείλονταν σε παράλειψη δεουσών ενεργειών εκ μέρους της, αλλά σε εξωγενείς παράγοντες, ανεξάρτητους της βούλησής της και πέραν της σφαίρας επιρροής, τόσο της ίδιας όσο και των αρμόδιων, για το Εθνικό Σύστημα Υγείας, φορέων.

Και τούτο, καθώς η κατεπείγουσα ανάγκη για την προμήθεια των υπό εξέταση ασθενοφόρων προέκυψε μεταγενέστερα, ήτοι κατόπιν της συνδρομής της απρόβλεπτης περίπτωσης – και δη κατά το χρονικό διάστημα των τελευταίων μηνών στη χώρα μας. Για το δε προηγούμενο χρονικό διάστημα, όπως χαρακτηριστικά επικαλείται η αιτούσα προς θεμελίωση της παραπάνω προϋπόθεσης, «[...] από την εμφάνιση της πανδημίας στην Ελλάδα, το Υπουργείο Υγείας έχει λάβει πληθώρα μέτρων για την ενίσχυση του Ε.Σ.Υ. και την υγειονομική θωράκιση της χώρας, στο πλαίσιο προγραμματισμού των οποίων δεν ήταν αναμενόμενη η υψηλή μεταδοτικότητα των νέων μεταλλάξεων του κορωνοϊού, οι οποίες εμφανίστηκαν τους τελευταίους μήνες στη χώρα», ήτοι ότι είχε επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια ως προς τις διαφαινόμενες –τότε- ανάγκες για τη διακομιδή ασθενών νοσούντων από Covid 19.

Περαιτέρω, η αιτούσα επιχειρεί να αιτιολογήσει, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα ανωτέρω, τους λόγους για τους οποίους δεν μπόρεσε να προχωρήσει με τις απαιτούμενες ενέργειες σε προγενέστερο χρόνο, έτσι ώστε να φέρει σε πέρας την προμήθεια των ασθενοφόρων υπό το προϊσχύσαν καθεστώς του άρθρου δωδέκατου του ν.4787/2021. Συγκεκριμένα, η αιτούσα επικαλείται ότι δεν οφείλεται σε παράλειψη ή ευθύνη του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς η υπηρεσία προέβη σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την αγορά των ασθενοφόρων, πλην όμως εξαιτίας των σημαντικών κωλυμάτων και εμποδίων που προκαλεί σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα της αγοράς η συνεχής εξάπλωση του κορωνοϊού, η απαγόρευση και η υπό αυστηρές προϋποθέσεις μετακίνηση αγαθών και υπηρεσιών από χώρα σε χώρα, η προμήθεια δεν ήταν δυνατόν να ολοκληρωθεί εντός των αρχικώς τιθέμενων χρονικών πλαισίων. Ότι, αμέσως δε μόλις έγινε αντιληπτή από την υπηρεσία η αδυναμία της προμήθειας, εκκινήθηκαν όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για την τροποποίηση του τότε ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, ώστε να επανεκκινήσουν, εν συνεχεία, οι απαραίτητες διαδικασίες για την προμήθεια των ασθενοφόρων με διαφορετικούς όρους και προδιαγραφές, στα οποία να μπορεί να ανταποκριθεί η αγορά υπό τις τρέχουσες συνθήκες, καταλήγοντας στο ότι δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να προβλέψει ότι η τροποποίηση της προϊσχύσασας διάταξης θα απαιτούσε την παρέλευση τόσων μηνών και αυτός είναι και ο λόγος που δεν προχώρησε εν τω μεταξύ στη διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας για την προμήθεια των ασθενοφόρων.

ν) ως προς το ότι η ανάθεση της εν λόγω σύμβασης θα λάβει χώρα στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Στο πλαίσιο εξέτασης της εν λόγω προϋπόθεσης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς το αναγκαίο μέτρο ανάθεσης της σκοπούμενης σύμβασης. Επισημαίνεται ότι η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης νομιμοποιείται μόνο για τις

«ποσότητες» και το χρονικό διάστημα εκείνο που είναι πράγματι αναγκαία για την αντιμετώπιση της απρόβλεπτης περίπτωσης. Λόγω του χαρακτήρα της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, εφαρμογή αυτής είναι επιτρεπτή επί τη βάση της προσωρινής και άμεσης κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (πρβλ. γνώμες Δ56/2015, Δ127/2018 και Δ75/2019 της Αρχής), ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπειγουσας ανάγκης, υφίσταται δυνατότητα προκήρυξης ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Χαρακτηριστικά, όπως έχει κριθεί με την Δ84/2019 απόφαση της Αρχής, «*δεδομένου δε ότι οι εξαιρετικές περιπτώσεις αυτές απαιτούν άμεσες παρεμβατικές ενέργειες για την κάλυψη των κατεπειγουσών αναγκών, η προσφυγή στη διαπραγμάτευση, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να περιορίζεται στην ανάθεση κείνων των υπηρεσιών που κρίνονται αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση και ανακούφιση των σχετικών αναγκών*». Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μπορούν να καλύπτονται μέσω της ανάθεσης συμβάσεων που συνάπτονται με τις συνήθεις (ανοικτή ή κλειστή) διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης.

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω και όπως επικαλείται η αιτούσα, «*η σκοπούμενη προμήθεια δέκα επτά (17) ασθενοφόρων σκοπεί αποκλειστικά στην άμεση ανάγκη αποσυμπίεσης του ΕΚΑΒ και εξυπηρέτησης των έκτακτων αναγκών για ταχεία και ασφαλή διακομιδή των ασθενών στα Νοσοκομεία-Covid. Σημειώνεται, δε, ότι δεν τίθεται αριθμητική σύγκριση μεταξύ των εν λόγω δέκα επτά (17) ασθενοφόρων και του συνόλου των διαθέσιμων μέσω διακομιδής του ΕΚΑΒ, όπως αναφέρονται ανωτέρω υπό i), τα οποία καλύπτουν τις πάγιες και διαρκείς ανάγκες του Ε.Σ.Υ.*».

Σε άλλο δε σημείο του υπό κρίση αιτήματος, η αιτούσα αναφέρει ότι: «*[...] η επικαλούμενη με το παρόν απρόβλεπτη περίπτωση του μεγάλου αριθμού περιστατικών που χρήζουν διακομιδής στα Νοσοκομεία-Covid επ' ουδενί δεν συναρτάται με την κάλυψη τακτικών και πάγιων αναγκών του Ε.Σ.Υ., ούτε οφείλεται στην κάλυψη τέτοιων αναγκών. Πράγματι, η διακομιδή ασθενών που πάσχουν από συνήθεις ή χρόνιες νόσους, δηλαδή από ασθένειες διάφορες του κορωνοϊού, διενεργείται από τον υπάρχοντα στόλο ασθενοφόρων και μέσω διακομιδής, όπως αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα, που έχει αντληθεί από την επίσημη ιστοσελίδα του ΕΚΑΒ, και τα οποία καλούνται να εξυπηρετούν και τις έκτακτες και συνεχώς αυξανόμενες νέες ανάγκες για την διακομιδή ασθενών με Covid-19 [...]*».

Σε κάθε περίπτωση, επαναλαμβάνεται η νομοθετική πρόβλεψη των διατάξεων του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021 όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 146 του ν. 4876/2021 και ισχύει, το οποίο ρητώς αναφέρεται στη διάθεση των χρηματικών ποσών που συγκεντρώθηκαν στον ειδικό λογαριασμό «*Είσπραξη δωρεών προς αποπληρωμή εκτάκτων δαπανών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19*», προς τον σκοπό της αγοράς δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων για την κάλυψη των αναγκών του ΕΚΑΒ και του ΕΣΥ.

Συνεπώς, εκ των ανωτέρω διαλαμβανόμενων, διαφαίνεται βασίμως ότι η ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών του υπό εξέταση αιτήματος έχει τεθεί στο αναγκαίο μέτρο, σύμφωνα με την υπό εξέταση προϋπόθεση εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις της τροποποιηθείσας ως άνω νομοθετικής ρύθμισης και τα

αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση αυτής, σε συνδυασμό με τα επικαλούμενα και προσκομιζόμενα από την αιτούσα στοιχεία.

Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, η Αρχή επαναλαμβάνει τη θέση της, ως διατυπώθηκε στη γνώμη της με αριθμό Α14/2021 επί του σχεδίου νομοθετικής ρύθμισης του άρθρου 146 του Ν. 4876/2021, ότι η περιβολή νομοθετικής ισχύος σε ειδικούς όρους εκτέλεσης είναι πιθανό να δημιουργήσει εφαρμοστικά προβλήματα στην περίπτωση που απαιτηθεί, για παράδειγμα, ολιγοήμερη μετάθεση ή παράταση του χρόνου παράδοσης λόγω προβλημάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα ή για άλλους λόγους. Οι δε όροι εκτέλεσης θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης (πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, συμφωνητικό), προκειμένου, εφόσον απαιτηθεί τροποποίηση, αυτή να εκτιμάται με βάση το άρθρο 132 του ν. 4412/2016 και να μην απαιτηθεί εκ νέου τροποποίηση και μάλιστα αναδρομικά της νομοθετικής διάταξης.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος αιτήματος, η Αρχή ομόφωνα **αποφασίζει**:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, προκειμένου η αιτούσα να προβεί σε σύναψη δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια δεκαεπτά (17) ασθενοφόρων, για την κάλυψη των αναγκών του ΕΚΑΒ και του Εθνικού Συστήματος Υγείας, για το ποσό του ενός εκατομμυρίου διακοσίων τριάντα χιλιάδων ευρώ (€ 1.230.000,00) χωρίς ΦΠΑ, κατ' εφαρμογή του άρθρου δωδέκατου του ν. 4787/2021 (Α' 44), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 146 του ν. 4876/2021 (Α' 251) λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2022

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης

